

BUDAKALÁSZI

XVII. évfolyam | 6. szám
2023. július-augusztus

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Mindennapi
kenyerünk
– a kalászi
kovász közösség
20-21. oldal

A TARTALOMBÓL

- M0 északi szektor – ebben az évtizedben biztosan nem lesz | 5. oldal
- Egyértelmű cél: Budakalász legyen egészséges és otthonos | 3. oldal
- Családias teniszélet városunkban | 26-27. oldal
- Új intézményvezető a Nyitnikék Óvoda élén | 15. oldal
- Semmelweis-napi díjazottunk: Széll-Éles Adrienn gyermekorvosi asszisztens | 11. oldal
- „A zene varázslat is lehet” – beszélgetés a Kossuth-díjas Csoóri Sándorral | 18-19. oldal

„A ZENE VARÁZSLAT IS LEHET”

Interjú Csoóri Sándorral

(18-19. oldal)

CSALÁDIAS TENISZÉLET BUDAKALÁSZON

(26-27. oldal)

BUDAKALÁSZ LEGYEN EGÉSZSÉGES ÉS OTTHONOS

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

A városvezetés szándéka 2019 óta ismert: a korábbi fenntarthatatlan ütemű beépítésnek, a lakóparképítéseknek határozottan véget kell vetni. Szigorítani kell az építési szabályokon. A magánérdekekkel szemben a közösség érdekeit szem előtt tartó Élhető Budakalász Program legfontosabb eleme az új Helyi Építési Szabályzat megalkotása. Szeptemberben a lakosság megismerheti és véleményezheti is a terveket.

Az új építési szabályok fő irányvonala, hogy csökkennek a beépítésre szánt területek, miközben bővülnek a zöld- és rekreációs területek. A nyár folyamán a tervezők a település egész területére vonatkozóan kidolgozzák a részletes szabályokat, amit szeptemberben az online felületeken történő közzététel mellett újabb lakossági fórumokon is be fogunk mutatni.

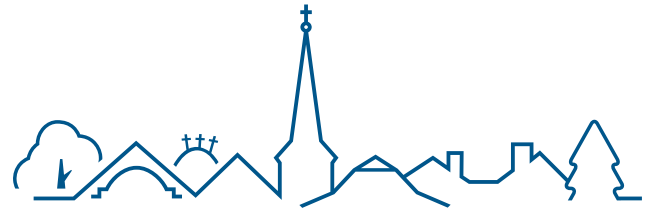
A korábbi megalapozó vizsgálatok után elkészült a 15-20 évre szóló stratégiai dokumentum, a Településfejlesztési Konceptió. Meghatározza Budakalász településfejlesztésének fő irányait és keretet ad a gazdasági, társadalmi, valamint a természeti és épített környezeti célok eléréséhez szükséges beavatkozások számára. A tervezők a koncepció alapján dolgozták ki a Településszerkezeti Tervet.

Milyen városban szeretnénk élni?

Budakalász legyen erős helyi identitástudatra építő, sokrétű lakossági-közösségi szolgáltatásokat nyújtó, egészséges és otthonos klímabarát kertváros. Legyen valódi otthona az itt lakóknak és rendelkezzen több lábón álló helyi gazdasággal. Olyan településsé fejlődjön, amely védi a helyi értékeket és érdekeket, megteremti az ökológiai és gazdasági tényezők összhangját, és építő közösségi együttműködéssel valósítja meg az önkormányzást.

Budakalász legyen otthonos

A javuló, de még kedvezőtlen demográfiai tendenciák ellensúlyozása érdekében szükség van a budakalászi fiatalok helyben tartására, népességmegtartó erő fokozására. Ehhez szükség van a gyermeknevelési és oktatási infrastruktúra, a közterületek, közösségi-, rekreációs- és sportlétesítmények fejlesztésére. A város központi és Dunamenti területei kiemelkedő városfejlesztési potenciállal rendelkeznek. Az otthonosság erősítése érdekében az erős, összetartó városi közösség szükséges. Ehhez pedig kertvárosias miliő, minőségi közszolgáltatások (oktatási, szociális, egészségügyi, kulturális, sport és szabadidős lehetőségek) fejlesztése szükségesek. A város- és gazdaságfejlesztés sikerének egyik fő ismérve, hogy az évek során hogyan alakul a városlakók és a szolgáltatásokat igénybe vevők elégedettsége, „közérzete”. A városlakók elégedettsége egyben különleges gazdasági erő is, ezért cél a polgárok, az üzleti szféra megtartása, új szereplők vonzása, akik egyben a város adózói, aktív gazdasági tényezői, fenntartói és fejlesztői.

ÉLHETŐ BUDAKALÁSZ településfejlesztési program 2021-23

A belvárosának legyen markáns arculata, teremtsünk kapcsolatot az Ófalu és a Duna között

Budakalász az elmúlt évtizedekben átfogó városfejlesztési koncepció nélkül bővült. Nincs klasszikus városközpont, nincsenek közösségi terek a találkozásokra és a település alközpontjai is esetlegesen alakultak ki. Az új stratégia markáns „belvárosi arculat” kialakítására, az Ófalu központ funkcionális és városépítészeti, városarculati egységesítésére egy komplex városközpont létrehozását célozza. Kiemelkedő potenciál rejtőzik az Ófalu központ és a Duna közti kapcsolatok, egyfajta gyalogos, kerékpáros, rekreációs, szolgáltatási tengelyek megteremtésében a tavak felfűzésével, kereskedelmi, szabadidős, sport és rekreációs funkciókkal.

Klímabarát Budakalász

Az otthonosság kulcsa a kedvező táji-környezeti (természeti, épített) és kulturális örökségekre épített sokoldalú és családias kertváros kialakítása. A modellértékű városfejlesztés meghatározó és megőrzendő értéként kezeli a Duna menti, főváros-közei és hegyvidéki fekvést, valamint az agglomerációs helyzetet. A város „átjáró” jellegét azonban jelentősen mérsékelni kell, ahogyan az ebből fakadó negatív környezeti, gazdasági és társadalmi hatásokat is csökkenteni szükséges. Kiemelt fontosságú a környezetbarát energiafelhasználás terjesztése, a térségi együttműködés erősítése.

Hol tart most a folyamat?

A várostervező szakemberek jelenleg a Helyi Építési Szabályzat és a Szabályozási terv elkészítésén dolgoznak. A nyár második felében az új tervanyag alátámasztó munkarészei is elkészülnek.

A teljes tervanyag, ide értve az új Helyi Építési Szabályzatot és Szabályozási Tervet is szeptemberben elérhető lesz a város hivatalos honlapján, de lakossági fórumokon is be fogjuk bemutatni az új szabályozás részletes terveit.

A tervek áttanulmányozására és az írásbeli észrevételek megküldésére több mint egy hónap áll majd a budakalásziak rendelkezésére. Kérjük, kísérik figyelemmel a honlapon és a Hírmondóban megjelenő hirdetményeket és közzétételeket az új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv témájában.

dr. Göbl Richárd, polgármester

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Küzdelem a szúnyogokkal – biológiai készítmény is áll a kalásziak rendelkezésére

A ház körüli pangó vizek kezelésére az Önkormányzat egy szuper-szelektív és hatékony biológiai készítményt is kínál a lakosság számára. A tabletták az előírt koncentrációban alkalmazva csak a csípő- és púposzúnyog lárvákat pusztítják el, minden más élőlényre ártalmatlanok.

A szabadban, fedetlenül tárolt vízgyűjtő edényekben, a különböző tárgyokban megülő esővízben akár egy hét alatt is kifejlődhetnek a szúnyoglárva. A Katasztrófavédelem szúnyogirtó kezelésének kiegészítéseként az Önkormányzat jóvoltából a ház körüli pangó vizek, kerti tavak kezelésére biológiai készítmény is a lakosság rendelkezésére áll. Egy tablettát maximum 50 literes tartályhoz elegendő. Nagyobb vízterek (pl. kerti tavak) esetén javasolt locsolókanna vagy kézi permetező használata. A tablettákat 2-5 liter vízben kell feloldani, az így keletkező oldat 2m² területre elegendő.

Középpontban a tömeg- és szabadidősport – elkészült Budakalász új sportkonceptiója

Elkészült Budakalász új sportkonceptiója. A régi 2009-es célkitűzésekhez képest a legmarkánsabb változás, hogy a hangsúly a szabadidő- és tömegsportra kerül át. A koncepció készítői szerint a mozgás öröme megtapasztalásának, az egészséges életmódra nevelésnek van a legtöbb hozadéka a közjó szempontjából és a város anyagi helyzete is erre ad reális lehetőséget. A Budakalász sportjának jövőjét meghatározó anyagot a településen működő sportegyesületek, óvodák, iskolák és intézmények képviselői, civilek és testnevelők egyaránt véleményezték.

A sportkonceptió szükségességét indokolja az a jelenség is, hogy amíg a hazai versenysport-élsport területén jelentős nemzetközi sikereket érünk el, addig a magyar társadalom, a lakosság széles rétege igen rossz egészségi állapotban van. Budakalász adottságai szerencsére kiváló és változatos lehetőségeket kínálnak a sportlásra. Az Önkormányzat célja, hogy minél több budakalászi lakos

Használat előtt célszerű megbizonyosodni, hogy a ház körüli vízben, kerti tóban valóban fejlődnek-e csípőszúnyog-lárva.

Mivel a készítmény 24 órán belül maximálisan hatékony, elegendő a kezelést követő egy hét múlva ellenőrizni a csípőszúnyog-lárva újbóli megjelenését. A készítmény kizárólag a csípőszúnyog-lárva pusztítja el, a kezelt vízben található többi élőlényre nincs hatással. A tablettákat a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatán nyitvatartási időben vehetik át a budakalásziak hétfőtől csütörtökig 8 és 16, pénteken 8 és 14 óra között. A budakalásziak számára 1-1 levél ingyenes.

testi és mentális egészségének megőrzése érdekében rendszeresen és kulturált körülmények között sportoljon. Ennek érdekében fejlesztik a sportolási lehetőségeket és segítik a gyermekek, felnőttek, valamint az időskorúak és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok mozgáslehetőségeit. Fontos az iskolán kívüli, önszerveződő sporttevékenység feltételeinek megteremtése és az egyesületi utánpótlás-nevelés támogatása. Ugyancsak kiemelt cél, hogy minden alsó tagozatos kalászi gyermek tanuljon meg úszni.

Előtérben a biztonság: kilenc új térfigyelő kamera a HÉV-megállókba

A budakalászi Képviselő-testület júniusi ülésén döntött a Gyümölcs utcát és Gerinc utcát összekötő önkormányzati ingatlan hasznosításáról és arról is, hogy a három budakalászi HÉV megállóban összesen 9 új térfigyelő kamerát szerelnek fel a közbiztonság javítása érdekében.

A szakmai érveken alapuló kialakítási igény, a korábbi fa-telepítési döntés és a lakossági érvek összegzése alapján a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a Gyümölcs utcát és a Gerinc utcát összekötő 2492 hrsz.-ú ingatlanra tervezett gyalogos átkötés és közösségi kert kialakítási szándékát a szomszédos ingatlantulajdonosok magánszférájának figyelembevétele mellett fenntartja, a szomszédos ingatlan tulajdonosok 12,5 millió forintos vételi ajánlatát pedig elutasítja, vagyis az ingatlant továbbra is az önkormányzat a tulajdonában tartja.

A testület módosította a közterületi térfigyelő rendszerről szóló önkormányzati rendeletet is, ugyanis a helyi HÉV megállókba összesen 9 új térfigyelő kamerát helyeznek el a közbiztonság további javítása érdekében.

M0 északi szektor – ebben az évtizedben biztosan nem lesz

Már az előkészítés fázisában elbukott Budakalász és a régió egyik legfontosabb közlekedési beruházása. A kormány döntése, illetve nem döntése következményeként évtizedes távlatban sem épülhet meg az M0 folytatása.

2008 óta a Megyeri hídon át óriási gépjárműforgalom zúdul Budakalászra. Az M0 folytatása városunk közlekedésbiztonsága és környezetvédelme szempontjából különösen fontos beruházás lenne, 2012-óta nemzetgazdasági szempontból is kiemelt, bár az elmúlt 11 évben érdemi előrelépés nem történt.

Az M0 északi szektor, azaz a 11-es és a 10 főutak közötti 8 kilométeres szakasz terveinek elkészítésére ismételt kiírt közbeszerzési eljárás tavaly végre eredményt hozott, december közepén a szerződést is aláírták. A nyertes építészirodákkal kötött megállapodás értelmében a kormányzatnak 6 hónap állt rendelkezésre, hogy a vállalási árat előteremtse, de ez nem sikerült.

Június 14-én, a sokat emlegetett határidő lejártakor dr. Vitályos Eszter képviselő asszony közösségi oldalán hosszan írt az M0 északi szektor sorsáról. Mivel az építési és közlekedési miniszter a mai napig nem nyilatkozott egyértelműen a folytatásról, innen **csalódottan vettük tudomásul, hogy már az előkészítés fázisában elbukott Budakalász és a régió egyik legfontosabb beruházása.** A kormány döntése, illetve nem döntése következményeként évtizedes távlatban sem épülhet meg az M0 folytatása.

A Megyeri hídról érkező és oda tartó brutális átmenő forgalom továbbra is Budakalász és a környék településeinek erre teljesen alkalmatlan utcáin dübörög majd. A szűk belvárosban naponta 15 ezer gépjármű halad át. Az itt lakóknak pedig továbbra is el kell viselniük az ezzel járó zajt, az egészségi és közlekedésbiztonsági kockázatokat.

Dr. Göbl Richárd polgármester többször kérte, hogy az M0 autótűt 10-es főútig történő meghosszabbítását valóban kiemelt beruházásként kezelje a Kormány. **Külön hangsúlyozta, hogy amennyiben az M0 északi szektort mégsem akarja a kormány megépíteni, úgy annak indokait ismertessék a város és a régió lakosságával.**

Demonstráció az M0 folytatásáért

A 2011 Egyesület aktivistái június 9-én néhány órára lezárták az M0-s autótűt Szentendre felé kanyarodó lehajtóját a Megyeri híd után a turbó körforgalomnál. Emiatt több kilométeren át Dunakesziig állt a sor, Budakalász belvárosában viszont órákon át nyoma sem volt a pénteki zsúfoltságnak.

A demonstrálók 25 autóval és rendőrségi felvezetéssel érkeztek a Megyeri híd felől a budakalászi lehajtóhoz, amit addigra a rendőrség és a Magyar Közút munkagépe már biztosított. A demonstráció célja az volt, hogy felhívja a figyelmet Budakalász és környékének évtizedek óta megoldatlan közlekedési gondjaira, az M0-s autótűt északi szektor folytatásának szükségességére. „Nem kérünk lehetetlent. Nincs szükség tíz, vagy százmilliár-

BUDAKALÁSZ MINDENT MEGTETT

Budakalász legnagyobb problémája a jelentős átmenő forgalom. A megoldás érdekében az állam képviselőivel alábbi fontosabb projekteken dolgoztunk:

- kitartóan lobbizunk az M0 autótűt régóta várt folytatásáért: tárgyalásokkal, lakossági petícióval, szükség esetén más akciókkal is készek vagyunk kiállni a budakalászi érdekekért
- a városközpontot tehermentesítő északi elkerülő utat „egyesbe” hoztuk: elkészültek az út kiviteli tervei, Budakalász és a környező települések lakói számára is elfogadható megoldásokkal
- a Pataktart Iskola körüli úthálózat-fejlesztést kormányzati támogatással előkészítettük
- a H5-ös HÉV rekonstrukciójának terveihez rengeteg előremutató javaslatot tettünk, melyek többségét sikerült beépíteni a tervekbe

Az ország gazdasági-pénzügyi helyzete miatt az állami beruházások leálltak, megakadtak. A növekvő központi elvonások ellenére igyekszünk javítani a belső úthálózat állapotát és cselekvési tervet készítettünk Budakalász közlekedésének fenntarthatóbbá tétele érdekében.

Bár a beruházás státuszával kapcsolatban a minisztériumtól továbbra sem kaptunk konkrét választ, a kiviteli tervek elkészítésére decemberben kötött megállapodás június 14-én tehát megszűnt és éveken távolabbra kerültünk a közlekedési problémáink megoldástól. Nem maradt más, mint jelezzük: **Budakalász továbbra is minden fórumon és minden eszközzel harcolni fog a régóta ígért fejlesztésekért.** Mindenki számíthat építő közreműködésünkre, aki komolyan gondolja, hogy nem lehet tovább halogatni városunk és a régió évtizedeken át alábecsült közlekedési problémáinak megoldását.

dokra, csak annyira, amennyit a nyolcnapos augusztusi Budapesti Atlétikai Világbajnokság népszerűsítésére tervez elköltetni a kormány.

A Budakalászon és a Pilis-Dunakanyar településein élő 100 ezer ember biztonsága, egészsége és a naponta erre közlekedők tízezrei is érdemelnek annyit, hogy ne veszítsük el a reményt, hogy egyszer megépül az M0 10-es útig tartó szakasza” – fogalmaztak a demonstrálók.

HELYI HÍREK

Kezdődik a játszóudvar felújítása a Telepi Óvodában

A budakalászi Képviselő-testület májusi rendkívüli ülésén döntött a Telepi Óvoda felújítására kiírt közbeszerzésekről. A játszóudvar felújítására kiírt tender eredményesen zárult, így a beruházásnak ez a része idén nyáron megvalósul. A szerződést aláírták, a munkaterület átadása megtörtént, így elindulhatnak a kivitelezési munkák. A tervek szerint szeptemberben már a megújult udvar várja a gyermekeket.

Budakalász pályázata több mint 94 millió forintot nyert a Telepi Óvoda felújítására, melyből összesen közel 85 millió forintot fordíthat építésre, a fennmaradó pénzt pedig elő-

készítő és műszaki jellegű szolgáltatásokra, konyhai eszközök beszerzésére fordítja a város.

A közbeszerzési eljárás két részajánlati lehetőségéből állt. Az első rész a belső felújítási munkákra, a második, a játszóudvar felújítására vonatkozott. A Testület döntése értelmében a játszóudvar felújítására kiírt pályázati rész eredményesen zárult, ahol a több szempontot is tartalmazó értékelés alapján a legkedvezőbb árat kínáló cég nyert. Azóta a teljes közbeszerzési dokumentáció utóellenőrzése is lezajlott, a támogató tartalmú tanúsítvány is megérkezett, így a szerződést megköthette az Önkormányzat.

A munka el is kezdődik: aláírták a Telepi Óvoda játszóudvarának felújításáról szóló vállalkozói szerződést, illetve megtörtént a munkaterület átadása is. A tervek szerint szeptemberben már a megújult udvar várja a gyermekeket. A kivitelezés ideje alatt az óvoda a nyári záráson kívül a megszokott rendben fogadja a kicsiket. A vállalkozó műszaki ütemtervet készít, ami alapján tájékoztatást ad majd a munkák ütemezéséről.

A fejlesztésnek köszönhetően megvalósul az óvodaépület udvari oldalán teljes hosszban a töredezett aszfaltburkolat cseréje öntött gumiburkolatra. Az udvari játékok számára tárolóhelyiség épül, forgóhintát, lógó mászókat és fészekhintát telepítenek, a kiscsoportosok homokozója megújul, a nagycsoportosok udvarán pedig új faházat állítanak fel. Mindezeket felül rovarhotel, veteményeskert és madárodúkat is telepítenek a területre a pályázati kiírás feltételeinek megfelelően.

A belső felújítási munkákra érkezett hat ajánlatból – többnyire adminisztrációs hiányosságok miatt – négy érvénytelen volt, ráadásul árban a kieső ajánlattevők adták a legjobb ajánlatokat. Ezért a képviselők úgy döntöttek, hogy a belső munkákra kiírt közbeszerzést eredménytelenné nyilvánítják és ősszel új eljárást írnak ki.

Mivel a munkák elvégzésére a támogatási szerződés hatálybalépésétől (2022. március végétől) 36 hónap áll a rendelkezésre, így jövő nyáron a belső felújításra is sor kerülhet.

Új útpálya, új járda és korszerű kerékpártárolók a Vasút soron

Befejeződtek a munkálatok a Vasút soron épülő új óvoda környezetében. Megújultak a közterületek és megtörtént a műszaki átadás is. Csaknem 140 méter hosszúságban készült el az új útburkolat és a járda, emellett 15 parkolóhelyet és kerékpártárolási lehetőséget is kialakított a város.

Az óvodaépítés is ütemesen halad, a tervek szerint júliusban ott is megtörténhet a műszaki átadás. Az építkezés miatt kialakított ideiglenes forgalmi rend a munkálatok befejezéséig érvényben marad.

Megújult a Taván-lépcső

Évek óta sok panasz érkezett a Taván-lépcső állapotával kapcsolatban. Az elmúlt két hétben, a költségvetésben biztosított forrásból sikerült elvégezni a munkálatokat.

A Taván utcát a Kert utcával összekötő lépcsőn könnyen elérhető a szentistvántelepi HÉV megálló, azonban már régóta veszélyes volt a lépcső alsó része. A csaknem két héten át tartó munkálatok alatt a lépcső alsó kétharmadára teljesen új vasbeton lépcsőfokok épültek, illetve a korlátot is lefestették. Újabb fontos gyalogos összekötő útvonal segíti tehát a tömegközlekedés könnyebb elérését, a lépcső teljes szakasza biztonságosan használható.

Az esős időszakban is nagy figyelmet fordítunk az utak tisztítására

A csapadékos időszakban nagy figyelmet fordítottunk az önkormányzati kezelésben lévő utak tisztítására. A vízvezető rendszerekbe kerülő hordalék több esetben gátolta a csapadékvíz lefolyását. Az ingatlanokkal határos árkok karbantartása, a vízvezetés biztosítása lakossági feladat. A munkálatok mielőbbi megkezdése a heves esőzések miatt fontos. Az árkokból az oda nem való növényzetet (gazok, cserjék stb.), egyéb törmelék el kell távolítani, a víz szabad útját biztosítani kell.

Július 1-től új rendszer a szemétszállításban, de még sok a kérdőjel

A Parlament döntése értelmében 2023. július 1-jével új hulladék-koncessziós rendszer indult. Ettől a naptól kezdve országszerte a Mol leányvállalata, a Mohu Hulladékgazdálkodási Zrt. vette át a hulladékgazdálkodási feladatok jelentős részét, 35 évre. A központosított rendszerben Budakalász a Budapest Térség Régióhoz fog tartozni. A városvezetés célja, hogy júliustól kompenzációs felár nélkül is garantálják azokat a szolgáltatásokat, amelyek Budakalászon már hagyományosan a lakosság rendelkezésére állnak.

Budakalászon 2020 szeptember 1-je óta az NHSZ Nonprofit Kft. szolgáltat. A velük kötött megállapodással a városvezetés célja egy korszerű hulladékgazdálkodási rendszer

kiépítése volt. A szolgáltatási szerződésben, az elvárásainknak megfelelően az NHSZ az átlagosnál jóval magasabb színvonalú feladatellátást vállalt, mindezt önkormányzati többlet-kompenzáció nélkül. Így jelenleg a kommunális, a szelektív és a zöld hulladékok rendszeres elszállításán túl, évenként kétszeri korlátlan zöldhulladék elszállítását, a hulladékudvar üzemeltetését, a veszélyes hulladékok leadásának lehetőségét és az évenként egyszeri lomtalánítás lehetőségét is biztosítja a szerződés a budakalásziak részére. Ugyancsak ennek az érvényben lévő megállapodásnak volt az eredménye, hogy a lakossághoz korszerű (kék, sárga) szelektív hulladékgyűjtő edények kerültek. Nem sokkal később pedig a háztartási zöldhulladékok elszállítására alkalmas barna kukák és kerti komposztládák tették teljessé a budakalászi hulladékgazdálkodási rendszert.

Július 1-jét követően jogszabály alapján a Mohu Mol Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi a magyarországi települések szilárdhulladék begyűjtését, valamint gondoskodik annak kezeléséről. Budakalász a Budapest Térség Régióhoz fog tartozni. Minden eddigi tájékoztatás az átvétel előtti, jelenleg biztosított szolgáltatási szint fenntartását ígérte.

A régiós cég önkormányzati tájékoztató fórumán a jelenlegi szolgáltatási színvonal megtartását feszegető kérdéseinkre a cég vezetője nem tudott megnyugtatóan válaszolni, és arra sem, hogy a budakalászi hulladékudvar miért nem szerepel a nyilvántartásukban. Azt kérte, forduljunk a Mohu központi vezetéséhez. A városvezetés megkereste a Mohu Mol Hulladékgazdálkodási Zrt. vezérigazgatóját és jelezte, Budakalász ragaszkodik az elért szolgáltatási színvonal fenntartásához úgy, hogy a díjak ne emelkedjenek.

Mivel a hulladékgazdálkodási rendszer átalakítása során a kormányzat és a Mol nyilatkozatai is azt tartalmazták, hogy a rendszer átalakítása a lakosságot áttételesen sem fogja hátrányosan

érinteni, álláspontunk szerint az új rendszer nem jelenthet vissza lépést az eddigi szolgáltatási gyakorlathoz képest. Felhívta a figyelmet arra, hogy az érvényes közszolgáltatási szerződésünkben szereplő feladatok kompenzációs kötelezettség nélküli folytatásos ellátását Budakalász 2023. július 1. után is elvárja. Ugyancsak kértük, hogy a jelenleg engedélyezési eljárás alatt álló budakalászi hulladékudvar is kapcsolják be az új rendszerbe.

Lapzártánk idején a Mohu Mol Hulladékgazdálkodási Zrt. arról tájékoztatót, hogy teljesíti a kéréseket.

Megújultak a budakalászi intézmények világítási eszközei

Befejeződött a budakalászi intézmények világítás-korszerűsítési projektje. A több mint 7 millió forint értékű fejlesztésnek köszönhetően megújultak a városi intézmények világítási eszközei: a meglévő eszközöket energiatakarékos fénycsövekre, illetve izzókra cserélték, valamint új, korszerű lámpákat, reflektorokat is felszereltek.

A több hónapos munka még az ősszel indult. Az Önkormányzat a jelentősen megnövekedett energiaárak miatt felmérte valamennyi intézményének világítási eszközeit és úgy döntött, hogy a meglévő eszközöket energiatakarékos fénycsövekre, illetve izzókra cseréli. A Polgármesteri Hivatal munkatársai több mint 1600 új világítási eszközt szereztek be. Ezt követően az izzókat kiosztották az intézményi gondnokoknak, akik kicserélték azokat, a neonos fénycsövek ledes fénycsövekre való átkötésére pedig a beszerzési eljárás során legkedvezőbb ajánlatot adó villanyszerelővel kötöttek szerződést. A munkálatokat az intézmények zavartalan működése miatt többnyire éjszaka és hétfőig végezték el és az eredetileg tervezett határidőre, május 31-re sikerült a végére érni.

A projekt a Telepi Óvodát, a Nyitnikék Óvoda tagintézményeit, a Budai úti bölcsődét, a Kalászi Idősek Klubját, a Polgármesteri Hivatalt, a Faluházat, az Egészségházat, valamint a Viola Egyesület és az Egészségklub által használt helyiségeket érintette.

A fejlesztés indokolt volt és már rövid távon is megtakarítást jelent az energiaköltségek tekintetében. A projektre az Önkormányzat biztosított forrást a költségvetésben. Az izzók és a fénycsövek beszerzése 4,3 millió forintba került, a villanyszerelési munkálatokért pedig 3,1 millió forintot fizetett a város.

A jelentős rezsiköltség-megtakarítás lehetősége miatt Budakalász tavaly novemberben belevágott a közvilágítási rendszer korszerűsítésébe is.

Térségi összefogás a klímatudatos vízgyűjtő gazdálkodásért

Budakalász, Csobánka, Pilisborosjenő és Pomáz összefog a Nagy-Kevélyről lezúduló villámvizek helyszíni elszikkasztása, azaz a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodás érdekében. Ennek lényege, hogy az egyébként aszályos, vízhiányos Majdán völgyben fogjuk fel a villám vizeket és helyben szikkasztjuk el. A projektet teljes egészében az Európai Unió finanszírozza.

Budakalász a szomszédos Pilisborosjenővel, Pomázzal és Csobánkával közösen a Duna részvízgyűjtőjén helyezkedik el. A terület mérsékelt vízhiányos, aszályos, ugyan-

akkor árvizek és a nyári esőzések idején villámvizek is jellemzik. Az elsősorban a Nagy Kevélyről lezúduló villámvizeket a Majdán völgyén át a városközpontban találkozó Majdán és Barát-patak juttatja a Dunába.

A korábbi elképzelések szerint Budakalász a villámvizek gyors Dunába vezetését tartotta szem előtt. Azonban a klímaváltozás következtében egyre súlyosabb aszályos időjárás miatt felértékelődött a vizek megtartásának és elszívárogatásának lehetősége a Nagy Kevély alatti erdős, mezős területeken. A Majdán völgyének erre való alkalmassá tétele egyszerre szolgálná a város árvízi biztonságát, valamint a zöldterületek védelmét és megtartását.

A városvezetésnek fontos Budakalász otthonosságának és élhetőségének növelése és a térségi együttműködés erősítése. Az átalakulás kulcsa a kedvező táji-környezeti és kulturális értékekre épített sokoldalú és családias kertvárosi modell. A városfejlesztési célok megőrzendő értéként kezelik a Duna menti, főváros-közel és hegyvidéki fekvést, valamint az agglomerációs helyzetet. Ugyanakkor csökkenteni kell a klímaváltozás negatív következményeit, a város „átjáró” jellegét, valamint az ezekből fakadó negatív környezeti, gazdasági és társadalmi hatásokat.

Díjat ért a sportolás - Budakalász is mozgásba lendült a Kihívás Napján

A Fitt Magyarország Alapítvány június utolsó napján tartotta meg a kihívás napi díjátadó gáláját Visegrádon. Azokat a települési vezetőket és szervezőket hívták meg és díjazták, akik tevékenyen részt vettek a szabadidős programok megszervezésében és lebonyolításában május utolsó szerdáján. Budakalász díját Forián-Szabó Gergely alpolgármester vette át.

A Kihívás napja apropóján Budakalász is mozgásba lendült a Fitt Pilis-Dunakanyar „Mindenki mozog” program keretén belül. A tavasz utolsó napján a Fitt Magyarország program munkatársai mozgatták meg a kalászi általános iskolásokat. A gyerekek lelkesen fogadták a kihívást, akárcsak a Polgármesteri Hivatal munkatársai, akik reggeli napindító tornával startoltak. A Faluház három ingyenes sportprogramja várta az érdeklődőket

Aki lemaradt, ne szomorkodjon, a Sportos Budakalász programsorozat keretein belül számos programhoz alkalma lesz csatlakozni.

Augusztus 24-én sportág- és különóráválasztó vár mindenkit, szeptember 16. és 22. között csatlakozunk az Európai Mobilitási Héthez, szeptember

17-én Tour de Kalász amatőr kerékpárversenyen biciklizhetünk, október 7-én őszi Tófutás, október 28-án pedig Geocaching.

Hatalmas élmény volt a viharos Szent Iván éji túra a Kevélyen

A bevállalósbakat nem tántorította el a közelgő vihar, nem hagyták ki a csodálatos Szent Iván éji túrát a Kevély felé.

Június 23-án este 7 órakor indult el a Hollóvölgyből a Szent Iván éji túra

csapata. A közelgő vihar miatt ugyan csak 12-en vettek részt a „Sportos Budakalász” eseménysorozat izgalmas programján, de számukra feledhetetlen élményt nyújtott az éjszakai kirándulás. A résztvevőket Gerstenkorn András geológus vezette egészen a Szabó József barlangig, onnan az időjárási viszonyok miatt visszafordultak. A sötétedést követően a túrázók megfigyelhettek vaddisznókat, rókát, az utolsó fél órában pedig bőrig is ázhattak, amit cseppet sem bántak, mert ez is a kaland része volt.

Várjuk a jelöléseket a városi díjakra

Augusztus 31-ig várjuk a lakossági javaslatokat, jelöléseket a „Budakalász Város Díszpolgára” és a „Budakalászáért Emlékérem” díjak idei jelöltjeire. Az elismeréseket az október 23-i városi ünnepségen adjuk át.

„BUDAKALÁSZ VÁROS DÍSZPOLGÁRA” díj

Adományozható annak a személynek, aki a társadalom- és természettudományok, a sport és a kulturális élet, az irodalom, a művészetek (a népzene, a néptánc, a színház, a képző- és iparművészet, az építőművészet, a film- és fotóművészet, kortárs zene, tánc) terén magas színvonalon végzett alkotó tevékenységéért, a sport terén nyújtott kiemelkedő teljesítményével, a város sport, kulturális életének fejlődéséért végzett kiemelkedő tevékenységéért, a sport, a közművelődés területén maradandó értéket teremtett. Aki kiemelkedően jelentős munkájával, vagy egész életművével mind a városon belül, mind pedig országosan, vagy nemzetközi viszonylatban olyan általános elismerést szerzett, amely hozzájárult a település jó hírnevének öregbítéséhez, továbbá példamutató emberi magatartása miatt köztiszteltetben áll.

„BUDAKALÁSZÁÉRT EMLÉKÉREM”

adományozható azon személyek csoportjának, társadalmi vagy gazdasági szervezeteknek, akik, vagy amelyek a város fejlesztésében, a társadalmi, egészségügyi, szociális, sport, kulturális és gazdasági élet bármely ágazatában kiemelkedően hasznos munkát végeztek, és ennek révén a település értékeit növelő, maradandó eredményeket értek el.

További részletek: www.budakalasz.hu/varosi-dijak

Kampányoltások és szűrővizsgálatok a budakalászi iskolákban

Február 15-én kezdte el munkáját az Egészségházban dr. Gál-Muntyán Ágnes csecsemő és gyermekgyógyász. Az iskolaorvos feladata az óvodás korú gyermekek és az iskolai tanulók egészségi állapotának vizsgálata, követése, az alkalmassági vizsgálatok elvégzése, a közegészségügyi és járványügyi feladatok kezelése és az elsősegélynyújtás,

valamint az aktív részvétel a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében és a környezet-egészségügyi feladatok ellátása. Az iskolaorvos mindezek mellett nyilvántartást vezet a gyermekekről, dokumentálja az elvégzett vizsgálatokat és a beadott oltásokat. Az iskolai kampányoltások és az iskolaegészségügyi szűrővizsgálatok márciusban kezdődtek el.

„A budakalászi általános iskolákban összességében 558 szűrésre kötelezett tanulóból 555 főt szűrtünk le. A szűrővizsgálatok során feltűnően gyakran észleltük azt, hogy az iskolás gyermekek magasfrekvenciákon való hallásküszöb értékei kóros tartományban vannak. Gyakorlatban ez enyhe halláskiesést jelent a magas hangok területén. A kapott értékek gyakorisága és mintázata alapján felmerül a fals pozitív eredmények lehetősége, azaz a kapott értékek valószínűleg mutatnak kóros, rossz értékeket. Ennek további vizsgálata céljából a Semmelweis Egyetem Fül-Orr-Gégészeti Klinikájával közösen objektív hallásmérést szerveztünk a kiválasztott és érintett gyermekeknek. A vizsgálatok a várt eredményt (fals pozitív) hozták, ezért a következő tanévben az érintett tanulóknak további hallásvizsgálatot szeretnénk végezni a vizsgálati protokoll megváltoztatása reményében, mely országos szinten időt és energiát takarítana meg” – fogalmazott a doktornő.

Ebben a tanévben a március-áprilisban esedékes kampányoltásokban 197 oltás beadása volt kötelező, ebből 194 oltást sikerült beadni. Két, tartósan külföldön tartózkodó gyermek nem kapott oltást, egyet pedig a szülő ellenállása miatt nem tudtak beadni az érintett tanulóknak.

„Két gyermeket jelentettünk a Család- és Gyermejjóléti Szolgálatnak, az egyik gyermeken az iskolai szűrővizsgálaton önbántalmazás jeleit észleltük, a másik gyermek a már említett oltást megtagadó szülő esetében kértünk vizsgálatot. Ez utóbbi tanuló adatainak továbbítása folyamatban van a Nemzeti Népegészségügyi Központ felé, egy dokumentum beérkezését várjuk, így tudjuk elindítani a jelentést” – mondta Gál-Muntyán Ágnes.

Minden szűrővizsgálaton részt vett tanulóknak elvégezték a testnevelés besorolását, a gyógytestnevelésre javasolt gyermekek névsorát pedig az intézményvezetőknek továbbították.

„A Nyitnikék Óvoda mindkét telephelyén az anafilaxiás reakciókról és ennek ellátásáról tartottam előadást, a többi intézmény jelezte, hogy az augusztusi időszakban szeretnék ezt az előadást meghallgatni. Mindkét óvodában ezen felül elkészítettem két előadást:

az óvodában előforduló gyakori balesetekről, valamint a lázgörcs azonnali ellátásáról” – tette hozzá az iskolaorvos, aki tanév végi értékelőjében kiemelte: ezúton is megköszöni a védőnők munkáját, akik szakmailag kimagaslóan végezték tevékenységüket, így segítve a hatékony, gyors és precíz munkavégzést.

Júliustól központosítják a védőnői rendszert

Július 1-jén életbe lépett az a törvénymódosítás, amelynek értelmében a védőnők elkerülnek az önkormányzatoktól és a megyei irányító kórház alkalmazottai lesznek. A budakalászi védőnők a János Kórházhoz kerülnek. Budakalász ragaszkodik ahhoz, hogy az elmúlt években megteremtett és a lakosság által megszokott magas színvonalú védőnői munka feltételei ne romoljanak.

A hungarikumnak számító magyar védőnői rendszert eddig az önkormányzatok üzemeltették. 2023. július 1-jétől az állam működteti, hogy egységes bérezés mellett mindenütt azonos szakmai színvonalú védőnői szolgálat működjön. A kérdés az, hogy a már bizonyítottan jól működő gyakorlatnak teremtik meg széles körben a feltételeit, vagy az egyes településeken már elért magas színvonal kárára fejlődhet máshol a szolgáltatás. Mindenesetre a központosítással a védőnőknek nehezebb lesz megoldaniuk, hogy a helyi problémákra helyi forrásokkal, helyi támogatottsággal tudjanak reagálni.

A munkavégzés helyeként szolgáló ingatlant továbbra is az önkormányzat adja, azonban a szakmai minimumfeltételeket és a munkavégzéshez szükséges feltételeket már az új munkáltatónak kell biztosítania. A budakalászi védőnők tehát továbbra is az Egészségházban maradnak, bár még nem tisztázott, hogy az önkormányzati helyiségeket és eszközöket milyen konstrukcióban használhatják tovább. Az iskolai védőnők – sajtóhírek szerint – 2024. január 1-jétől kerülnek át a megyei intézményekhez.

Kik a védőnők és mik a feladataik?

Az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett, vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnők jogosultak a területi védőnői ellátás nyújtására. A védőnők rendkívül sokrétű feladatot látnak el a települések egészségügyi rendszerében, mellyel hozzájárulnak a felelős családtervezéshez, az anyák, illetve gyermekeik védelméhez, de a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében is szerepet vállalnak. A védőnők látják el a várandós anyák gondozását, továbbá az iskolai és óvodai védőnői szolgálatot is ők végzik.

Idén sem marad el a lakossági tüdőszűrés

Augusztusban lesz az idei lakossági tüdőszűrés Budakalászon. Az Egészségházban augusztus 10-én és 11-én, majd 14. és 17. között 8 és 18 óra között várják azokat, akik képet szeretnének kapni az állapotukról. Napjainkban, hazánkban a tüdőszűrés önkéntes alapon működik, aki azonban felelősségteljesen gondolkodik, jól tudja, mennyire fontos ez a fájdalommentes, gyors vizsgálat.

EGÉSZSÉG

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS DOLGOZÓINKAT KÖSZÖNTÖTTÜK A SEMMELWEIS NAP ALKALMÁBÓL

A magyar egészségügy napja 1992 óta minden év július 1-je. 1818-ban ezen a napon született Semmelweis Ignác magyar orvos, az „anyák megmentője”, aki kiemelkedő szerepet játszott a gyermekágyi láz leküzdésében. A Semmelweis nap alkalmából az egészségügyi és a szociális dolgozókat köszöntjük, a budakalászi ünnepséget hétfőn délután tartották a Faluház udvarán. Itt adták át a „Budakalászi Polgárok Egészségéért” Díjat, amelyet a helyi Egészségház dolgozója, Széll-Éles Adrienn gyermekorvosi asszisztens vehetett át.

Az ünnepség elején dr. Göbl Richárd polgármester köszöntötte településünk orvosait és munkatársait, a Védőnői Szolgálat dolgozóit, az Idősek Klubja munkatársait, a Budakalászi Egészségklub tagjait, valamint a Családsegítő

dr. Göbl Richárd

Szolgálat és a Szent Ferenc Karitás munkatársait. A polgármester hangsúlyozta: az emberi élet akkor teljes, ha bővelkedik egészségben, a gyógyítók pedig nap mint nap ezért munkálkodnak.

„Az elmúlt évek komoly kihívás elé állítottak minket. A járványok és a fizikai, mentális problémák mellett szembesülni kell az egészségügyi szervezeti átalakulás nehézségeivel is. Az egészségügy reformja kapcsán már eddig is sok keserű pirulát kellett lenyelniünk. Az orvos-társadalom azonban nem hagyja magát, nem lehet alábecsülni az erejét. A gyógyítókat nem alkalmazottaknak, hanem partnereknek kell tekinteni” – fogalmazott dr. Göbl Richárd.

Varró Dániel és Molnár György verses-zenés műsora után adták át a „Budakalászi Polgárok Egészségéért” díjat. A Képviselő-testület által 2009-ben alapított díj adományozásával a város vezető-

Nagy sikert aratott Varró Dániel és Molnár György verses-zenés műsora.

sének szándéka az volt, hogy ne csak elismerje, hanem ösztönözze is a településen élő és dolgozó szakembereket, akik munkája nélkülözhetetlen a lakosság egészségmegőrzése, jó köz-

érzete érdekében. A beérkezett javaslatok alapján az elismerést a Képviselő-testület 2023-ban a Budakalászi Egészségházban dolgozó Széll-Éles Adrienn gyermekorvosi asszisztens részére adományozta. A díját dr. Göbl Richárd polgármester adta át.

Az idei díjazott a méltatás szerint évek óta lelkiismeretesen segíti a budakalászi gyermekes családokat. Bármennyire sokan vannak a rendelőben, mindig kész segíteni, mindig elérhető és szakmailag is felkészült. Dr. Tordas Dániel munkáját nagyban segíti, kedvessége minden gyereket felold és nyugtat a nehezebb pillanatokban. A koronavírus-járvány ideje alatt is minden esetben elérhető volt. Készséges, mindig a megoldásra fókuszál.

Benczédi Rozália

Az eseményen köszöntötték azokat az egészségügyi-szociális területen dolgozókat is, akik nyugdíjba vonulnak, illetve jubileumi éveket töltöttek el a területen: az Egészségházból Benczédi Rozália (20 év), a Kalászi Idősek Klubjából pedig Pacurari Alexandria (25 év) kapott nagy tapsot.

Pacurari Alexandria

A Faluház alkotóközössége külön köszöntötte Balogh Csabát, a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága elnökét, aki hosszú évek óta végez elhivatott munkát ezen a területen. Ötletgazdája és szervezője a 2022-ben indult Alzheimer café eseménysorozatnak és más szociális-egészségügyi programoknak.

Balogh Csaba pohárköszöntője után fogadás zárta a programot.

Benkő Attila és Balogh Csaba

„Mindig igyekszünk megtalálni azt a megoldást, ami mindenkinek jó”

Szell-Éles Adrienn gyermekorvosi asszisztens vette át idén a „Budakalászi Polgárok Egészségéért” díjat a Semmelweis napon. Adrienn 1992-ben végzett csecsemő és gyermekápolóként, majd 2010-ben a Szegei Egészségügyi Főiskola Ápolás és Betegellátás szakán szerzett diplomát. 2017 óta dr. Tordas Dániel gyermekorvos asszisztenseként végez kiemelkedő munkát a budakalászi Egészségházban.

Hogyan került a budakalászi gyermekorvosi rendelőbe?

Már korábban is együtt dolgoztunk a Kardiológiai Intézetben Tordas doktossal, aki, amikor megvette a budakalászi praxist, megkért, hogy jöjjenek vele asszisztensnek. Amikor a kisfiam születése után visszamentem dolgozni a gyermek intenzív osztályra, akkor jobban megviseltek az ott látottak, így elfogadtam a felkérését. A családom érdekében is jó választás volt, rossz volt úgy hazatérni, hogy a kisebb gyermekem már aludt. Itt nincs éjszaka, hétvége, sem ünnepnap.

A munkatevékenységet tekintve ez hatalmas váltásnak hangzik.

A rendelő egy másfajta tudást és jelenlétet igényel, mint egy intenzív osztály. Itt inkább adminisztratív feladatokat látok el. Az intenzív ellátás során bonyolultabb szakmai feladataink is voltak, mint például a betegek újraélesztése. Amikor váltottam, az inkább egy megnyugvást jelentett számomra. Itt a gyerekek kisebb-nagyobb bajokkal bejönnek és egy hét múlva már látom őket szaladgálni az utcán. Az intenzív osztályon egy szívbeteg gyereknél sajnos nem jellemző a gyors felépülés. Az egészséges tanácsadásra újszülöttkortól járnak a gyermekek, jó látni a családokon az örömet a folyamatos aggodalom helyett.

A betanuláskor akadtak kihívások?

Nehéz volt, hogy ezt a fajta munkát a doktor úrral mindketten épp betanultuk, így nem tudunk egymásnak segíteni. Nem tudtuk, hogy bizonyos dolgokat hogyan intézhetünk el gyorsan és hatékonyan. Itt nem a gyógyító feladatokra gondolok, hanem például arra, hogy alapellátóként hogyan tudunk a leggyorsabban vizsgálatokat kérni a pácienseknek. A kórházban ezzel nem volt probléma, mert kértünk egy labort és egy óra múlva a kezünkben volt az eredmény.

Milyen feladatokat lát el gyermekorvosi asszisztensként?

Mindig korábban jövök egy órával, hogy válaszolni tudjak az e-mailekre és elvégezzem az előre elvégezhető adminisztrációt. Rendelés alatt dokumentálom a kis betegek kórelőzményét, a tüneteket, a vizsgálat eredményeit és előkészítem a recepteket és a beutalókat. Én veszem le a véreket és én végzem el a vizeletvizsgálatot és az EKG-t. A preventív rendelésen a védőoltások beadásánál és az adminisztrációban asszisztálok. Ha a gyermek fél, fájdalmai vannak, nyugós vagy ellenálló, akkor segíték a vizsgálat alatt is.

Szeretik a gyerekek, mindig szívesen jönnek Önhöz.

Előfordul, hogy hozzám szaladnak először, ami nagyon jól esik nekem. Van, hogy valaki három gyerekkel érkezik a rendelőbe, olyankor a többi csemetét le kell kötni. Olyankor az ölembe veszem őket, rajzolgatnak, matricázunk, vagy épp körbenézünk a rendelőben a mozgékonyabbakkal. Így az orvosnak is könnyebben megy a vizsgálat és szülő is jobban tud koncentrálni arra, hogy felvázolja a problémát.

Kérdemelték a „Családbarát Hely” minősítést. Milyen változások történtek a rendelőben az elmúlt hat évben?

Jó érzéssel tölt el, hogy ezt kiérdemeltük, bár ebben Tordas doktornak nagyobb szerepe volt. Igyekeztünk gyerekbarátabbá tenni a rendelőt a falakkal, a váróval, illetve a könnyebb elérhetőséggel. Behoztuk az időpontfoglalós rendszert, ami a pandémiáig egész jól működött. Mindig igyekszünk megtalálni azt a megoldást, ami mindenkinek jó. Növelnünk kellett a rendelési időt, így bevezettük a preventív rendelést. Erre azért volt szükség, mert több krónikus beteget, illetve a védőoltásokra érkezőket így nem az akut betegek között látjuk el, ahol fertőzésnek vannak kitéve. A rendelő gyarapodott egy vérképatomatóval és egy CRP mérővel, ami a diagnózis felállításában nyújt segítséget.

Több személyi változás volt az elmúlt években a tartós helyettesítések miatt, ami folyamatos alkalmazkodást igényelt.

Alkalmazkodó típus vagyok, mindig igyekeztem segíteni az új orvosoknak, hogy gördülékenyebben menjenek a dolgok.

A szülők bizalmát is elnyerte hat év alatt.

Előfordul, hogy hívnak minket, de nem tudom adni a doktor urat, mert épp vizsgál. A szülők olyankor is elmondják a problémáikat, kérdéseiket mert bíznak abban, hogy tudok jó tanácsot adni.

Számíthatunk arra, hogy a jövőben is Budakalászon marad a rendelőben?

Nem tervezem, hogy elmegyek, sőt, lehet, hogy innen fogok nyugdíjba menni. Jól érzem itt magam és a családomnak is nagyon kedvező ez a munkabeosztás.

Köszönjük, gratulálunk az elismeréshez és további eredményes munkát kívánunk Önnek!

Gulyás Rita

INTÉZMÉNYI HÍREK

Kalász Suli

Pedagógiai programunkban a 8. évfolyamon projektvizsga szerepel, ami azt célozza, hogy a gyermekek együttműködve, csapatban dolgozzanak fel szaktanár irányítása mellett egy választott témát, témakört irodalomból és matematikából. A téma feldolgozása sokféle módon történhet, akár a hagyományos órakeretben, akár az iskola időkeretén túl. A bemutatott munka lehet prezentáció, kiállítás, kiadvány, iskolaiújság, könyv, videó a gyermekek fantáziája szerint.

Mivel iskolánk egyik kiemelt pedagógiai célja a társas intelligencia fejlesztése, a 8. év végi kiemelt projektfeladat méltó lezárása tanulóink általános iskolai tanulmányainak. Az eddig szerzett szociális kompetenciák, az együttműködés képessége döntő fontosságú lehet középiskolai tanulmányaik és életük folyamán.

Nyolcadikos tanulóink, Hegyi Bálint Csongor, Kor Benedek Márk, Kiss-Szebeni Zétény így foglalták össze élményeiket a matematika projektvizsgálóról: „Nyolcadik év végén még egy utolsó megmérettetés állt előttünk, a projektvizsga. Olyan feladatot kaptunk, amiben a csapatok kedvük szerint választhatták ki a számukra érdekes témát” – mondták.

Egyik csoport igazán kreatívan próbálta megcsinálni az előadását, ami nem is volt olyan könnyű. Témaként a sport statisztikákat választották, melyről forrásanyagot igen részletesen találtak az interneten. A kezdeti nehézségek leküzdése után egy érdekes és információval telített prezentációt hoztak létre, ami magába foglalta a baseball, az amerikai foci, a kosárlabda, a jégkorong és a labdarúgás statisztikáit egyaránt.

Másik csapatunk az autók értékesítését választotta témának. Itthonról is gyűjtöttek adatokat, vizsgálták az autók új és használt értékét, összehasonlítás után pedig kiszámolták, hogy hány százalékos az eltérés. Egy másik lelkes csapat a Damjanich utca újraaszfaltozásának terveit készítette el, kitérve a bontásra, a törmelék elszállítására és az újbóli aszfaltréteg felvitelére. Minden mozzanatról pontos pénzügyi elszámolást készítettek. A csapat ügyes programozója (Kiss-Szebeni Zétény) még egy programot is készített arra, hogyan működjenek a közlekedési lámpák, hány másodpercenként kellene megnyitni az egyik, illetve másik forgalmi irányt.

Patakpart Általános Iskola

Az év vége a kirándulások időszaka a Patakparton is. Iskolánk tanulói izgatottan készültek az 1-2-3 napos kirándulásokra, hogy a tanév utolsó időszakában, más minőségben is időt tölthessenek diáktársaikkal, tanáraikkal. Hetedikeseink a „Határtalanul!” program keretében a Felvidéken töltöttek öt élményekben gazdag napot. A gyerekeket osztályfőnökük, Tihanyi Ildikó és Kampné Gilyén Mária intézményvezető-helyettes kísérte.

A Petőfi 200 program részeként 7.s osztályos diákjaink az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Bajor Gizi Színházmúzeumban a „Megjötték a színészek!”, 8.j osztályos tanulóink pedig az Evangélikus Országos Gyűjtemény „A mi Sándorunk” múzeumpedagógiai foglalkozás és „Líceumi lelélés” szabadulósza elnevezésű programjában vettek részt. Megnövekedett az egy főre jutó színes lufik és virágcsokrok száma június 16-án a Patakparton. Első ballagóinktól, a 8.j osztály tanulóitól búcsúztunk. Elmondásuk szerint, ez a két év volt iskolás éveik „legkülönlegesebb szakasza, egyszerre volt túl kevés és túl sok idő”.

Szimbolikus zárómotívumként minden ballagó diák egy postagalambot röptetett az iskola udvarán.

Az idei évről, ahogy tavaly is, megünnepeltük az első osztályos tanulóinkat, hogy sikeresen elvégezték az évet, a nyitó- és a záróverset is egy-egy 1.gy osztályos kisdíák adta elő. Elsős kisdíákjaink egy ceruzát, a másodikosok pedig egy tollat kaptak „Gratulál Neked a Patakpart Általános Iskola!” felirattal. A kitűnő tanulók az oklevelük mellé egy patakpartos bögrét is átvettek.

Az iskola alapítványa által létrehozott elismeréseket is átadhattunk. Patakpart-díj a közösségért elismerést az alsósok közül Schmit Luca (3.p), a felsős diákjaink közül pedig Thész Luca (8.j) kapta. A Patakpart-díj az erőfeszítésért elismerést Héczei Donát (2.f) és Görcsös Panka (7.s) kapta kiemelkedő szorgalmáért. Munkájuk elismeréseként, tankerületi oklevelet kapott a pedagógusok részéről Bozsics Zsanett (3.p osztályfőnöke) és Mitroné Sergő Virág (5.s osztályfőnöke, testnevelő), az idei évben nyújtott kimagasló szülői munkájáért pedig Reisinger Rita (SZMK – 1.v) és Szabó Orsolya (SZMK – 5.s).

Szentistvántelepi Általános iskola

Osztálykirándulás

Június első hete az osztálykirándulások hete volt. Rendkívül színes, változatos kalandokban volt részük iskolánk tanulóinak. Nagyon fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok szervezését, hiszen azon túl, hogy a gyerekek olyan ismereteket, tapasztalatokat szereznek, amit a tantermi keretek között nem tudnánk biztosítani, épül a közösség is.

Ballagás

Június 16-án végleg kicsöngettek a nyolcadikos tanulók számára a Szentistvántelepi iskolában.

Az ünnepség előtt a végzős diákok búcsút vettek tanáraiktól egy néhol humoros, máshol megható, kedves zenés műsorral. Osztályfőnökeik vezetésével 61 diák járta körbe még egyszer, utoljára az intézményt, ahol az elmúlt nyolc évet töltötték. A fiatalok virággal a kezükben és tarisznyával az oldalukon hol vidáman, hol könnyeiket nyelve búcsúztak el iskolánktól. Németh Rita igazgatónőnk útravaló gondolatokat osztott meg a végzősökkel. Nagyon szép mozzanat volt, amikor a nyolcadikosok átléptek egy gyönyörűen feldíszített kapun, jelképezve azt, hogy egy új fejezet kezdődik életükben. Sok sikert kívánunk!

Évzáró

Június 22-én lezajlott a tanévzáró ünnepély és a bizonyítványosztás is. A 4. évfolyamos tanulók és az énekkarosok műsorát követően iskolánk igazgatója, Németh Rita röviden összegezte a tanévet, majd a 108 kitűnő tanulónknak gratulált. Az elsős gyerekeket megtapsoltuk, hiszen talán a legnagyobb eredményt ők érték el, megtanultak írni, olvasni, számolni.

Jutalomjárat

Az idei tanévben is volt „jutalomjárat” az iskolában, 42 tanuló vehetett részt rajta. A felsősök bowlingozni mentek és egy hatalmas fagyival koronázták meg a napot. Alsósaink megismerkedhettek a papír színházzal és a játszótérezés mellett a kövel való kacsázást is kipróbálták. Végül ők is egy finom fagyival zárták a napot.

Megyes játék

Az idei év egyik sikerprogramja volt a sok év kihagyás

után újjáélesztett megyés játék. Az élménypedagógia minden részét kihasználva két fantasztikus napot töltöttünk számunkra két, fontos témával: a népmesékkel és a fenntarthatósággal.

Sulikupa

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek mindennapi életében a mozgás is kiemelkedő szerepet töltsön be, szeretnénk, ha a családok együtt mozognának az egészségük érdekében. Az iskolai sporteseményeken és a városunk által szervezett sportversenyeken pontokat szerezhetnek a diákok és családtagjaik, maguknak és az osztályuknak is. A legfontosabb azonban mégis az, hogy ezeken a napokon a sport által mindenki nyer. Minden év végén hatalmas izgalommal várjuk, melyik lesz a győztes osztály és kik lesznek az egyéni győztesek. Idén a 3.c osztály nyerte a Sulikupát.

Zeneiskola

„Utat mutass, merre járjunk” – a Szent Jobb átvitelének emléknapján, május 30-án kisbúcsúját tartó budapesti Szent István-bazilikában gregoriánnal és népekesek folkmisével tisztelegtek államalapító szent királyunk ereklyéje és emléke előtt. Ezen a különleges ünnepi alkalmon - a korábbi évekhez hasonlóan népi énekes növendékeink, Máté Róza, Szabó Izabella, Szabó Szilárd, Szűcs Enikő és Varga Lili Zsófi is részt vettek Papp Ágnes és Sáringer Kálmán vezetésével.

Június 2-án Soós Zsófia tanárnő és patakparti szolfézsos növendékei, Félegyházy-Megyesy Frida, Hajósi Helga és Ingrid, valamint Tordas Lenke műsorával ellátogattunk a Mályva utcai és a Budai úti Bölcsődébe, hogy nyárköszöntő dalokkal örvendeztessük meg a kicsi gyermekeket és gondozóikat. Nagyon kedvesen ajándékkal fogadtak bennünket és élvezték a zeneiskolás gyerekek előadását.

Szeretettel gratulálunk Gulyás Borbálának, aki 2023. június 3-án Budapesten az V.

Országos Tuka Zsigmond Citeraversenyen III. helyezést ért el! Felkészítő tanára Töreky Borbála volt.

Ugyanezen a napon iskolánk hét tanulója, Dikken Aléna, Jerkovich Liza és Sára, Máté Róza, Szabó Izabella, Szabó Szilárd, Szűcs Enikő, valamint három kísérő tanár, Papp Ágnes, Töreky Borbála, Sáringer Kálmán részt vett a XIV. Zeng a lélek Népművészeti Fesztiválon Főton.

Jóteknysági Zongora négykezes gálát rendeztünk június 9-én, melyen a 26 budakalászi tehetség mellett - meg-

hívásunknak eleget téve - a pomázi Teleki-Wattay Művészeti Iskola 10 zongoristája is fellépett. A koncertre a felkészítő tanárok a klasszikustól a jazzig a legkülönbözőbb stílusú darabokat válogatta össze. Az első részben alig fért el a rengeteg érdeklődő a díszteremben. A hangverseny bevétele - 106 ezer forintot - a dísztermi zongoránk a felújítására költjük.

A június 13-i tanévzáró ünnepélyen hagyományainkhoz híven emléklappal ismertük el a 6-8 év után hangszeres alapvizsgát és a 10-12 év után záróvizsgát tett növendékeink kitarását, valamint a tankerület által finanszírozott Zene Háza ajándékutalvánnyal ajándékoztuk meg az igazgatói dicséretben részesített gyerekeket. Az alapítványunk Arany Kalász Díjának növendék díjazottjai Nagy Lea furulya és megosztva Osváth Zita, Szabó Izabella népi ének szakos diákjaink lettek, valamint ifj. Schieszl Konrád elnyerte a támogatói díjat.

A Pili Kóstolón a zeneiskola csapata lengyel nyári kovászos uborkalevest készített Stachon Lydia, lengyel anyuka irányításával. Nagy sikere volt az ebédlőasztalon dekorációként figyelő Beethoven és Liszt mellszobornak is egy katógó fa metronóm társaságában.

Nevelőtestületi csapatépítő délutánt szerveztünk a Hollóvölgyi Íjaspályán június 21-én. Nagy hahotázás közepette tanultuk meg a különleges, nagy összpontosítást és egymásra hangolódást kívánó feladatokat: a vak kígyó, a lyukas lepedő, a csőben és fonalon gurított labdák, az óriás jenga, a függőkompós oszlopépítő és a botos rajzoló mind különböző kihívásokat rejtettek számunkra.

A nyári szünet ideje alatt július 5. és augusztus 16. között minden második szerdán 9-13 óra között ügyeletet tartunk a titkárságon. Augusztus 21-től minden nap nyitva tart a Zeneiskola.

Hermesz né Uracs Mónika, intézményvezető

Intézményi elismerések a kiemelkedő munkát végző budakalászi pedagógusoknak

Június első napján hangulatos pedagógusnapi köszöntőt tartott Budakalász városa a Faluház udvarán. A hagyományokhoz híven ezen a délutánon ismerték el a helyi köznevelésben dolgozó pedagógusok, szakemberek munkáját, és átadták a „dr. Milosevits Péterné Budakalász közoktatásáért”, valamint a „Budakalász kiváló pedagógusa” díjat. A Képviselő-testület díjain kívül további elismerések is gazdára találtak. A városi oktatási intézmények és alapítványok képviselői is díjakat adtak át a kiemelkedő munkát végző pedagógusoknak. Az alábbiakban olvashatnak az idej intézményi díjazottokról.

Kalász Suli

A Kalász Suliért Alapítvány évente egyszeri alkalommal a Pedagógus Gyűrű adományozásával ismeri el egy pedagógus kimagaslóan sikeres kalász sulis életművét. Az iskola tanárai titkos szavazással döntenek el évről-évre, hogy kit érhet ez a fajta megtiszteltetés. A 2022/23 tanévben ezt a rangos elismerést, és az ezzel járó arany gyűrűt **dr. Bokoriné Rayman Katalin** vehette át az iskola igazgatójától.

A Kalász Suli - Év Tanára megtisztelő cím és az azzal járó bronzplakett iskolánk azon munkavállalójának jár, akinek kimagaslóan sikeres, meghatározó munkája hozzájárult az adott tanév sikeréhez. Idén **Molnár János Andrásné** részesült az elismerésben.

Kami

Az „Arany Kalász” díjat a Kalász Művészeti, Nevelési Alapítvány kuratóriuma hozta létre 2011 tavaszán, az iskola alkalmazotti közösségének javaslata alapján.

Az alkalmazotti testület titkos szavazása dönti el, hogy a 3 különböző kategóriában (növendék, alkalmazott, támogató) ki kapja az elismerést. Idén **Károlyné Telek Judit** gitártanárnő kapta az alkalmazotti díjat.

Patakpart Általános Iskola

A Patakpart-díj a gyermekekért elismerést az iskola gondnoka, karbantartója, **Paksai Zoltán** vehette át.

„Azzal vívta ki a kollégák elismerését, hogy iskolánknak nem csak gondnoka, karbantartója, de tiszteletbeli pedagógusa is. Zoli szeme akkor csillog igazán, amikor gyerekek között van. Akkor, amikor a szárnya alá vehet egy-két, vagy akár egy csoportnyi, osztálynyi gyereket, akiknek megmutathatja, mi mindent lehet alkotni egy darab fából, vagy együtt tehetnek rendbe egy megrongálódott bútordarabot.” – mondta a díjazotról Kovács Kristóf Áron igazgató.

Szentistvántelepi iskola

„Az idén egy olyan kolléganőnek szavaztuk meg a Petykó-díjat, aki 1993 márciusában úgy ünnepelte a nőnapot, hogy gyakorlatilag örök hűséget fogadott a Szentistvántelepi Általános Iskolának. Idén márciusban ünnepeltük a 30. nálunk töltött évét, a díjazottunk:

Kocsis Katalin. Minden évben eleget kell tennünk az országos kompetenciamérés követelményeinek, sőt most már be- és kimeneti méréseket is kell végeznünk, ami bizony komoly előkészítő munkákat, nagy odafigyelést és szervezést igénylő feladat. 10 éve ezt a nemes feladatot Kati végzi, aki komoly szakmai tekintéllyel, nagy kitartással bír ezen feladat kifogástalan kivitelezésében” – mondta Németh Rita igazgató.

Nyitnikék Óvoda

A Budakalászi Nyitnikék Óvoda dolgozói közül idén a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott kollégákra lehetett szavazni. Ketten kaptak díjat.

Horváth Tímea: dajkaként dolgozik a Szalonka utcai Tagintézményünkben. Határtalan szeretettel fordul a gyermekekhez és az őt körülvevő felnőttekhez egyaránt. A munkaköréből adódó feladatokon túl nagyon szívesen vállal kézügyességet igénylő, az intézmény környezetét szépítő tevékenységeket, de nincs olyan kérés, amit ne teljesítene jószívvel.

Dudás Józsefné (Judit): 15 éve dolgozik dajkaként a Pomázi úti székelyházunkon. Munkáját mindig fegyelmekkel, igényesen látja el, szívesen tevékenykedik a gyermekekkel. Aktívan részt vesz a díszítőmunkában, az intézmény környezetének szépítésében, programok szervezésében.

Telepi Óvoda

A Hűség díjat azért a céllal hozták létre, hogy kifejezhessék nagyrabecsülésüket azon kollégák számára, akik legalább 20 éve a Telepi Óvoda csapatát erősítik és a hosszú évek alatt is töretlen a hűségük a választott szakmájuk és intézményünk iránt. Ők: **Varga Babetta, Bodolainé Sipos Éva és Kissné Somogyi Márta**

A Telepi Óvodásokért Alapítványi díjat minden évben az a dolgozó kapja, aki kötelező feladatai mellett példaértékű, követendő munkát végez óvodásaink mindennapjainak szebbé, tartalmasabbá, varázslatosabbá tételéért, óvodánk jó hírének öregbítéséért és az alapítványi céljainak megvalósulásáért. Az alkalmazotti közösségünk szavazati alapján idén a díjat kapták: **Ványik Terézia és Lovas Katalin.**

Elhunyt

Széllné Takács Katalin

Életének 58. évében, méltósággal és türelemmel viselt betegségben elhunyt a Budakalászi Bölcsőde sokak által kedvelt és elismert kisgyermeknevelője, **SZÉLLNÉ TAKÁCS KATALIN.**

Kati 1997 óta dolgozott a Budakalászi Bölcsődében, a legnagyobb szeretettel, türelemmel, alázattal, hivatással nevelte és gondozta a legkisebb nemzedéket. 2023 tavaszán örömmel fogadta a bölcsődepedagógusok között elnyert legmagasabb kitüntetést. A családok és gyermekek iránti kedvessége, segítőkészsége, pozitív személyisége mindenki számára pótolhatatlan, örök emlék marad.

Új intézményvezetővel indul a nevelési év a Nyitnikék Óvodában

2023 augusztusától Fodorné Földesi Zsuzsannát nevezték ki a Nyitnikék Óvoda intézményvezetői posztjára egy évre. Zsuzsanna közel negyven éve gyerekek között dolgozik óvodapedagógusként, ebből 24 éve erősíti a Nyitnikék csapatát. Hivatásáról, új pozíciójáról és az oviról kérdeztük

Hogyan került Budakalászra, a Nyitnikék Óvodába?

Budakalászon születtem, apukám a Gyógynövénykutató Intézetben, anyukám a szövögyárban dolgozott. Abban a szolgálati lakásban laktam, ahol most a nagy épületünk Napsugár

csoportja van. Később édesapám egy sétája során beleszeretett a Szentistvántelepi cseresznyefák virágzásába, így mire megszülettem, addigra már ott lakott a családom. Budakalászon jártam óvodába, iskolába, onnan mentem szakközépiskolába, óvodapedagógusi képzésre. Pályafutásom második évében találkoztam Kerneiter Gabi óvónővel, aki mentoromként segített a pályámon. A lányom születéséig Kaszásdűlőn dolgoztam, de 1999-ben már a Nyitnikék Óvodába mentem vissza dolgozni, ahol akkor már Gabi volt az intézményvezető. A Szalonka utcai tagintézmény 2010-ben nyitott meg, ahol intézményvezető helyettes lettem azzal a feladattal, hogy a nevelőtestületet összehozzam és átadom azt a programszemléletet, amit mi gyakorlunk.

Milyen programszemléletet pontosan?

A tevékenységközpontú óvodai programot, amibe a projektmódszert is ötvöztük műhelymunkákkal, kirándulásokkal. A program alapjaiban azóta sem változott. Nyilván az új kihívásokhoz alkalmazkodni kellett, de az irányelv most is az, hogy élményt nyújtunk a gyerekeknek, utána pedig sok érdekes tevékenységen keresztül feldolgozzuk azokat.

A gyerekek szeretik, mindig türelmes velük. Mi tartja Önben a lelkesedést közel negyven éve?

A gyerekek visszajelzései mindig feltöltönek energiával; a rengeteg szeretet, elfogadás, öröm, amit látok rajtuk nap mint nap. Természetesen a szülők visszajelzései is sokat számítanak, úgy érzem, jól megtalálom velük a hangot. Partnerként tekintek rájuk, megértem az igényeket és a problémákat, amikkel hozzám fordulnak. Ami engem elfáraszt, az a szürkeség. Ha van egy új feladat, új kihívás, az mindig felpörget.

Intézményvezetőként nem lesz hiány új feladatokban.

Igen, abból most jut bőven. Szeretnék adni pozitív energiát a kollégáknak is, mert ebben a nehéz helyzetben, ami a pedagógus szakma körül kialakult, egy kicsit mindenki el van keseredve és kilátástalannak látják a helyzetet. Azt szeretném közvetíteni, hogy minden körülmények között tudunk dolgozni, hiszen a gyerekek itt vannak és nekünk köréjük kell szerveznünk minden feladatot.

Úgy tudom, nem tervezte előre, hogy átveszi az intézmény vezetését.

Grünvald Tímea már többször említette, hogy vágyik a gyerekek társaságára, majd februárban jelezte, hogy nem pályázik újra, mint intézményvezető.

Először kétségbe estünk, majd vártuk a pályázókat, de a két telephely három épülettel nagyon sok munkát jelent, így nem lett jelölt a feladatra. Ilyenkor intézményen belül szoktak valakit felkérni. A sok adminisztráció és gazdasági feladat miatt nehezen szántam rá magam, de végül a kollégáim bátorítására egy évre elvállaltam a megbízást. Úgy gondolom, hogy szakmailag most ebben tudok a legtöbbet segíteni az intézményünknek, aztán majd kiderül, hogy egy év után hogyan tovább.

A Nyitnikék Óvoda integrált intézmény és a sajátos nevelési igénnyel bíró gyermekek száma folyamatosan nő.

Egyre több feladatunk van ezzel kapcsolatban, ezért is jó, hogy asszisztenseink nagy számmal dolgoznak az oviban, három helyett most hét. Az Önkormányzat nagy segítséget nyújtott ezekkel a plusz státuszokkal. A baj csak az, hogy a pedagógushiányt is velük próbáljuk meg pótolni, tehát, ha több lenne a pedagógusunk, akkor az asszisztensek is jobban tudnának a feladataikra koncentrálni. Emellett dolgozik két fejlesztő pedagógus és két logopédus is az intézményünkben, ami nagy könnyebbség az érintett családoknak.

Számíthatunk a közeljövőben változásra a csoportok tekintetében?

Jövőre, ha optimálisabbak lesznek a csoportlétszámaink a Vasúti sori óvoda megnyitásának köszönhetően, szeretnénk a Szalonka utcában még egy német nemzetiségi nyelvű csoportot beindítani. Ez függ természetesen a szülői igényektől is. Fontos tudni, hogy ez a lehetőség nem csak nemzetiségi gyerekeknek elérhető, hanem azoknak is, akiknek a szülei szeretnék, hogy a gyermek már óvodás korban egy idegen nyelvel játékosan ismerkedjen.

Köszönjük, sok sikert és örömteli időszakot kívánunk Önnek az új pozícióban!

Gulyás Rita

Óvodapedagógusokat keresünk!

A budakalászi Nyitnikék Óvodába óvodapedagógusokat keresünk, a jó hangulatú kollektívába összeszokott párok jelentkezését is várjuk.

Érdeklődni a +36703336231 telefonszámon lehet, a jelentkezéseket a nyitnikekovi@gmail.com emailcímmel várjuk.

„A SZÍV AZ ÉSZ ÉS A KÉZ EGYÜTT MŰKÖDIK”

**Dr. Wettstein Andrásné
Andrásfalvy Etelkával
beszélgettünk**

Idén a Dr. Milosevits Péterné Budakalász Közoktatásáért Díjat a 1111-es Cserkészcsapat társalapítója, a Telepi Suli tanára, a kalászi színháztársulat központi alakja, Wettstein Andrásné Andrásfalvy Etelka kapta.

Mikor költöztek Szentistvántelepre?

1990-ben, harminchárom évvel ezelőtt a Krisztinavárosból érkezünk. Az első gyerekünk akkor már megszületett, a másodikat vártuk. Gyesen voltam, összesen húsz éven keresztül, ez egy igen aktív időszak volt. Férjemmel addigra már letettük cserkészfoglalmat '88-ban, majd a krisztinavárosi cserkészcsapat megalapításában is részt vettünk. A Telepen egy kevés hűséges ember által látogatott templom és egy alvó falu várt minket. Az új környezetünkhöz kevés kapcsolódási lehetőségünk volt, így az Egyházközségen belül, az akkori pappal egy énekkar alapításával kezdtük a munkát. 1991 februárban már működött az énekkar.

Miért pont Budakalászra esett a választás?

A férjem, Wettstein András sokat tanult együtt barátjánál, Lang Györgyék telepi házában, ők egy régebben itt élő kalászi család. A férjem beleszeretett Szentistvántelepbe. Bár akkor is agglomerációs területnek számított, nem voltak elérhetetlenek az árak. A HÉV közelsége jó volt a kórház szempontjából, ahol dolgozott, és amúgy is volt egy telepes vágyunk.

A szervező munkát tehát az egyházközségen keresztül kezdte

Igen, a cserkészlet megalapítása az egyházközségen keresztül történt. Az énekkar után közösséget szerveztünk, táborozni vittük a gyerekeket és hittanfoglalkozásokat tartottunk a középiskolásoknak, akik már máshova jártak iskolába. A táborban alakult fiatal csoport megtartotta őket a helyi közösségben. A kalászi cserkészcsapat beleolvadt a miénkbe. Mind a hat gyerekünk a Telepi iskolába járt és a cserkészcsapat részeivé is váltak, most is meghatározó nekik ez a közösség, sőt két unokám már a cserkészcsapat tagja. Harminc-negyven éves régi tagok is összejárnak még, együtt nyaralnak, a gyerekeiket együtt terelgetik, szerves tagjai egymás életének.

Mikor került a Telepi Suliba, és mit tanított?

Ahogy nőttek a gyerekeink, és a legkisebb is óvodás lett, akkor, tizennégy évvel ezelőtt mentem vissza tanítani, először ovis hittant. Eredetileg biológia-kémia szakos tanár vagyok, a gyese előtt két és fél évet már tanárként dolgoztam, majd később az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán tanultam drámapedagógiát. De már az ideköltözésünk idején drámafoglalkozásokat csináltunk, sőt, 18 évesen is érdekelt a színháztársulat, a dráma, csak akkor nem volt ilyen képzési lehetőség. 13 évvel ezelőtt először kémiát, majd drámát kezdtem tanítani.

A 2000-es évek elején kezdtünk Pipó József barátunkkal – aki egy remek zenész – együtt színdarabokat, musicaleket írni. Szöveggönyt, verseket írtam, amiket ő megzenésített, sok mindent együtt írtunk. Ezek nagy kaliberű darabok voltak, amiket a cserkészekkel adtunk már elő. A színháztársulat alapítójának, Robert Baden-Powellnek is nagyon fontos volt és mi is komolyan vettük mind a táborokban, mind évközben. Sok színháztársulatra, improvizációra adtunk lehetőséget, legyen szó akár bibliai jelenetekről, akár musicalekről, mese és szentek életének dramatizálásairól.

Az iskolában Barcza Kati kolléganőm már tizenöt éve szervezte a színháztársulást, és 2-3 év alatt átadta nekem. Ő akkor meseterápiával foglalkozott már, vele mese és drámatáborokat szerveztünk közösen, a cserkészházban. Magunk főztünk, vagy a cserkészek főztek a drámatáborosoknak. Az akkori iskolapszichológusunkat, Láng Györgyit is bevontuk egyszer, aki ezeket kiegészítve önismereti kurzust tartott a gyerekeknek.

Össze lehet a kémiát és a drámát kapcsolni egymással?

Hetedikben és nyolcadikban sok drámapedagógiai eszközt használok a kémia tanításához. A gyakori kísérletezésen kívül például papírkoronákkal a fejükön a diákok modellezik le élőben az atomok, molekulák felépítését, vagy „szakértőként” érvelnek bizonyos fogós kérdésekben, felsorakoztatva a pro-kontra érveket pl az atomenergia, vagy fenntarthatósági kérdésekben. Most például tartottam a negyedik osztályosoknak varázslat órát. Egyik

osztálynak a Harry Potter volt az évi keretmeséje és így az egész órán át varázsoltunk. Lélegzetük elállt a csodálkozástól, hiszen ők varázsolhattak. Sok kísérletet előkészítettem, a kámfor eltűnésétől kezdve különböző indikátorok színváltozásain át kisvulkánt állítottunk elő. Kén és vas, illetve alumínium és jód reakcióit néztük meg az udvaron. A drámát ötödikeseknek külön tantárgyként tanítom, színjátszókörbe pedig felsősöket várok. Maszkokat, bábokat készítünk együtt, mert sok gyereknek nehéz kiállni mások elé, ha viszont egy báb mögé bújva játszhat, akár improvizálhat, az más. Meséket alkotunk, amiből karácsony előtt iskolán belül előadást tartunk. Ilyenkor elhívjuk az alsósokat és az egy buli, mert minden gyerekcsoport bemutathatja a színdarabját. Olyan tanítványaink is vannak, akiket különösen érdekel a hangosítás, világítás, ezért egyre profibbak az előadásaink.

Egy évben hány előadás van?

Évközben több is van, de ami nagyobb előadás, az a karácsonyi és az Alapítványi Napi. Már évek óta járunk a kurtyáni nevelőotthonba, ami egy többségében állami gondozott, sajátos nevelési igényű roma gyerekekkel, Kazincbarcika mellett. Ők is előadnak nekünk és mi is nekik, kézművesműhellyel, közösségi játékokkal készülünk, és így értékes időt töltünk együtt. Robert Baden-Powell Pestalozzi pedagógiájából merít: ahol a szív az ész és a kéz együtt működik. Vannak nagyon racionális beállítottságú észlelők, de alapvetően a szív és a kéz a kapu, ezeken keresztül lehet a gyerek teljes valójára hatni. Legutóbb Michael Ende: MOMO című regényét dolgoztuk fel, abból írtam szöveggönyvet. A díszlet a cserkészházi koripálya szigeteléséből megmaradt hungarocell lapokból készült, összesen 12 darabból. Ezeket a díszletelemeket minden felvonásban folyamatosan pakoltuk, a függöny egyszer sem gördült le, tehát folyamatos játék mellett kellett a színpadképet rendezni. Ebből épült az anféteátrum, ebből volt Momo kuckója, ebből volt a pulpitus és ebből alkottuk meg Fuzi úr fodrászszékét is. Játék közben, a színek között pakoltuk a díszletet úgy, hogy egészen más látvány táruljon elénk. Rendesen megmozgatta a gyerekek kreativitását. Burleszk, rap, líraibb énekek, csehtamásos énekelt versek is vannak benne. A darab lényege nagyon mély: az idő kincs, ami az emberek szívében van. Mi döntjük el, hogy mire használjuk. A darabban a szürke hölgyek és urak, akik az emberek idejét el akarják venni. A konfliktus Fuzi úr jellemében domborodik ki a lehangsúlyosabban.

Michael Endén kívül más alkotók műveit is fordította?

Németből sokat fordítottam. Például Lene Mayer Skumanz kortárs osztrák író műveiből többször dolgoztam, mint a legutóbbi karácsonyi darabunk is így született. Az angyal, a bárányok és a farkas című meséből írtam szöveggönyvet. A mesében mélységesen benne van a természetvédelem, a teremtett világ védelme. Művében az állatok jelenléte hangsúlyos, a hasznos vagy nem hasznos megközelítés ellenében a mindenki fontos elvét fogalmazza meg. A természetvédelem, ökológia, diverzitás egyik kedves témám. Pár kollégával összedugtuk a fejünket, mert az iskolánkban jól bevált megyés játékon most a fenntarthatóság volt a témánk. Ilyenkor összekeverjük az iskola diákjait, a kicsiket a nagyokkal és állomásról állomásra mennek, élményeket, ismereteket gyűjtve. Mindenhol megtapasztalnak valamit a fenntarthatósággal kapcsolatban. Az egyik állomáson ócska pólókból táskát csináltak,

Puskás Ádám – Fuzi úr: Fuzi úr fodrász, aki nagyon elfoglalt, de arra figyel, hogy kedves legyen az emberekkel, háttérbe szorítja a saját életét, magára soha nem jut ideje. Egy nap betoppán a fodrászüzletébe egy szürke pár, akik az Időtakaréktól jöttek, hogy segítsenek az időmet eltárolni azt ígérve, hogy ha megspórolom nekik az időt és átadom a takarékuknak, akkor megkétszereződve visszakapom az életem végén. Erre felcsillan a szemem, rájövök, hogy az egész életemet rosszul csináltam, bedőlök a meséjüknek, elkezdek sietni, lélektelenné válok, minden jó tevékenységet abbahagyok, csak sietek. Így veszíti el a város az emberek sietésén keresztül fokozatosan a boldogságát. A végén Hóra mester, az Idők Ura elküldi Cassiopeia nevű teknősbékáját, hogy vezesse el Momót, egy ártatlan, de okos kislányt a Időtakarék idődepójához. Ő tudja csak megmenteni a világot a szürkéktől, mert nem hajlandó fukarkodni az idejével. – mondta el az interjú elején egy lelkes színjátszós diák.

de pl a mi állomásunkon volt dramatikus rész is, amikor a fair trade fogalmát próbáltuk megérteni, egy szelet csoki példáján keresztül. Rögtön szerepbe léptek a gyerekek, ahogy megérkeztek a terembe. Mi, Dobos Kriszti kolléganőmmel beöltöztünk elefántcsontparti emberkereskedőknek és megkérdeztük őket, hogy szükségük van-e pénzre. Ha kell, szálljanak be egy buszba. Anyukájuknak megyünk segíteni és lesz lóvé. A valóságban ezek a gyerekek soha többé vissza nem jönnek és bemutattuk diákjainknak egy videó segítségével, hogyan végzik el a kicsi gyermekek a szelet csokihoz szükséges munkát. Aztán pesókat osztottunk ki, különböző trükköket demonstrálva, ahogy a nagy vállaltok becsapják és kihasználják az őstermelőket, szemben a fair-trade kereskedőkkel. Így könnyen megértik a tanulóink, hogy mit jelent, ha valami ellenőrzött és méltányos kereskedelemről és gazdálkodásból származik.

Az évek alatt mennyi színdarab gyűlt össze?

Negyven-ötven darabom van már. Van hat-nyolc oldalas, de a legutóbbi, Michael Ende Momó regényének dramatizálása egy hosszabb szöveget dolgoz fel. Nem gondolkoztam még azon, hogy meg kellene jelentetni, ismerősöknek szoktam a forgatókönyveket adni.

Urbán Ákos

INTERJÚ

„A zene varázslat is lehet”

Csoóri Sándor, Kossuth– és Prima-díjas, valamint Liszt Ferenc-díjas magyar népzeneész és dalszerző, aki népi hegedűt tanít a Kalász Alapfokú Művészeti Iskolában (KAMI). Részt vett a táncházmozgalom elindításában, valamint alapító tagja volt a Muzsikás Együttesnek és a Magyar Dudazenekarnak. A Faluház udvarán beszéltem vele zenéről, életútjáról, tanításról.

Édesapja Csoóri Sándor író költő, aki otthonosan mozgott a népi irodalomban, Édesanyja Marosi Julianna népdalénekes volt. Milyen örökséget hozott otthonról?

Nehéz erre röviden válaszolni, mert mindaz, amivé lettem, a szüleim öröksége. Szeretem a magyarságomat, csodának tartom a népzeneét. Bartók Béla úgy fogalmazott, hogy „ezek a dallamok a legmagasabb művészi tökéletesség megtestesítői”. Anyám mindig énekelt főzés vagy takarítás közben, de ez régen Magyarországon mindenhol így volt. Gyerekkoromban sok időt töltöttem Zámolyon a nagyszüleimnél, akkor a kocsmából is énekelve mentek hazafelé az emberek, a szünetet és a disznóvágást is énekszó kísérte. Ma már nincs éneklés, okostelefon van. A mai korban az emberek nem magukat szórakoztatják, hanem elvárják, hogy más szórakoztassa őket. A figyelmünket kívülről, az eszközökre fókuszáljuk, nem befelé figyelünk. Nézzünk egy képzelt világot, amit nem mi képzeltünk el.

Mit vesztettünk el az énekszóval és a zenéléssel?

A zenetanulás arra való elsődlegesen, hogy az ember játszva behangolhassa a jobb és a bal agyféltekéjét. „Behangolva lenni, vagy nem behangolva lenni”, ez itt a kérdés! Az agyunk

behangoltsága határozza meg azt is, hogyan játszunk a társainkkal a világban. A jobb-bal agyféltekés zenetanulás rendet tesz a fejben, így az életet könnyíti meg. Az iskola főleg a bal féltekét terheli és nem az együttműködést fejleszti. A jól egyesített agy jót teremthet.

A szülei hatásán túl mi motiválta abban, hogy a zenész pályát válassza?

Nem volt nehéz zenésszé válni. Anyám beiratott a Lorántffy Zsuzsanna Zenei Általános Iskolába. Akkor még élt Kodály, ő felügyelte az iskolánkat, ahol az ő módszere szerint tanultunk. Hat énekóránk volt egy héten, ahol népdalokat elemeztünk, szolmizálni tanultunk, emellett volt néptánc is és kötelező furulya alsóban. Ötödikben lehetett hangszert választani. Én a klasszikus gitárt választottam, onnantól ment minden a maga útján. Később jött a táncház, a hazai hangszeres népzenei mozgalom, a nemzeti zene-ének-tánc megújulás. A 70-es évek elején Erdély időutazás volt számunkra. Nem voltak betonozott utak, tévé, telefon, valahol még villany sem. Csoda világ

1974 – Csoóri Sándor az erdélyi mestereivel.
Fotó: Halmos Béla

fogadott minket, azt hittük sose lesz vége, mert olyan természetes volt, és ezáltal lélekemelő. Széken megismerem a zenei mestereimet is, akik nagyban meghatározták az utamat.

Le tudná írni azt az életérzést, amit Erdélyben tapasztalt?

Olyan törvények uralkodtak Széken, amik egybetartották a közösséget. Például nem lehetett szerdán a lányokhoz udvarolni menni, mert akkor megszólták a lányt és a nőknek nem volt illő bemenni a kocsmába. Nekünk városiaknak ez nagyon furcsa volt, de ott láttam, mennyire fontos a rend az életünkben. Nem csinálhat bárki bármit. Abban a világban nagyon fontos volt az emberség, ott még istenközelségben „jól hangoltan” éltek az emberek. Wass Albert, Nyírő József könyveikben jól szemléltetik a régi világ egységét.

Hogyan állt össze a Muzsikás Együttes? Fel voltak készülve a sikerre, amivel fogadták Önöket?

A bartókos táncosokkal, zenészekkel sűrűn jártunk össze bulizni, táncolni és zenélni, mígnem hárman elhatároztuk, hogy bandát alapítunk. 1973-ban lett a nevünk Muzsikás Együttes. Éltük az ifjú életünket, nem gondoltunk bele, hogy ennek mi lesz a folytatása, csak csináltuk, szerettük volna népszerűsíteni a népzene-t.

Fotó: Muzsikás Együttes, Fortepan / Szalay Béla

Alapító tagként több mint két évtizedig része volt az Együttesnek. Mi történt, hogy kilépett a zenekarból?

22 évig játszottam a Muzsikásban, majd kitaláltam egy zenetanítási módszert. Akkor már spirituálisabban fogtam fel a zenét. Elkezdtem kutatni, hogyan tudunk úgy zenélni, hogy a zene olyan rezgéseket

adjon, amivel jobbá tehető a világ. A zene az egész emberiség történetében az egyik legfontosabb dolog, minden fontos életesemény kísérője, ami varázslatos hatalommal bír. A zene varázslat is lehet, amivel jobbá tehetjük az életet. Erre a jóra törekszem minden nap a zenetanítással és jobb-bal hangolással.

Mesélne arról a zenetanítási módszerről amit kitalált, és amiben a mai napig kutat?

Akkoriban, amikor elkezdtem ezzel foglalkozni, még nem tudtam annyit a zenéről, mint most. Elkezdtem azon gondolkodni, hogyan tanulták Széken a zenészek a muzsikálást. Kiszámoltam, hogy tíz évig kell hallgatnom a mestereim, Ádám István és fiai zenéjét, hogy meg tudjam tanulni a játékukat. Tíz évig minden nap reggel, délben, este hallgattam őket, általában háttérzeneként. A zenéjükön keresztül átjött az információ a falusi zene szabadságáról, ritmusáról, hogyan lehet varázselekkel vonni a húrokat, hogyan kell képezni a hangokat, variálni és együtt játszani, ahogy Erdélyben szokás. Mostanában is jönnek elő olyan gondolatok bennem, amik annak a tíz évnek a gyümölcsei.

Ez olyan, mint a beszédtanulás. Először csak hallgatunk, később utánunk, majd óvodás korra kialakul a verbális kommunikáció, amikor már elvont dolgokról is képesek vagyunk beszélni. Így van ez a zenével is. A zene legyen mindenkié – ahogy Kodály mondta –, hangoljuk be a hangszeret, hangoljuk be magunkat és tanuljunk meg játszani a hangokkal, ritmusokkal.

Hogyan jött be a spirituális vonal az életébe, a zenéről való gondolkodásába?

Ebben egyrészt benne volt a tíz éves zenehallgatás, másrészt megbetegedtem a lábammal, harminchárom éves koromra. Akkor elkezdtem gondolkodni az ok-okozati összefüggéseken. Amikor az ember megrogyik egészségileg, sokszor elindul egy spirituálisabb irányba. Elkezdtem egyre többet olvasni a témában és nagyon megérintett Zarathustra tanítása, aminek a lényege az, hogy a szabadság a jó választhatósága: lehet jót gondolni, jót mondani és jót tenni és ezt gyakorolni.

H-N T

Milyen szerepe volt abban, hogy a gyerekei is zenészek lettek?

A gyermekeim velem voltak, amikor folyamatosan zenét hallgattam, így nem volt nehéz ebbe belenevelkedni, hiszen ugyanazt az információt kapták, amit én. Szerettem volna egy családi zenekart, ahogy Ádám István is a két fiával játszott, ezért elkezdtem tanítani őket. Ma már önálló zenészek, több együttesben is zenélnék.

Többek között a Csoóri Sándor és Fiai zenekarban.

Igen, nagyon szeretek a két fiammal együtt zenélni, mert nagyon tudnak. Széki és mezősegi dallamokat játszunk együtt. Velük megyek néha muzsikálni, de nem aktívan, mert a fellépések és a koncertek már a komfortzónámon kívül vannak. Mostanra a kertészkedés, tanítás és a népi zenélés-éneklés tudományos elemzése az, amiben a leginkább jól érzem magam. A családban mai napig egy zenei nyelvet beszélünk, szinte mindenki játszik hangszeren. A vejem a nagyobbik fiammal játszik egy zenekarban. Ha van egy családi összejövetel, akkor a köszöntők után mindig együtt zenélünk és éneklünk.

Gulyás Rita

Mindennapi kenyerünk A KALÁSZI KOVÁSZ KÖZÖSSÉG

A kenyér az ember legalapvetőbb tápláléka, szimbóluma a jóllétnek, bőségnek és a gyarapodásnak. A hívők már az Ószövetségben is Isten mindennapi áldásához kötötték.

Miért augusztus 20. az új kenyér ünnepe?

A kenyér ünnepe hálaadás a bő termésért, Isten gondviseléséért és magáért az életért. A középkori Magyarországon még július 15-én ünnepelték pünkösöd után az apostolok szétszóródására emlékezve. A zsidók a Mózesi törvényekhez híven az aratási ünnephez kötik, amikor az első árpát kezdik aratni. Az aratás első napjától hét hetet számolnak, majd az ötvenedik napon tartják meg az új kenyér ünnepét, amit görögül pentecosznak neveznek (jelentése: ötvenedik), ebből a szóból ered a pünkösöd elnevezés. A középkori keresztény Magyarországon még július 15-én ünnepelték a pünkösöd utáni első napon, amikor az az apostolok oszlására, szétszóródására és az evangélium elterjedésére emlékeztek.

A középkori Magyarország egyes részein az aratóünnepnek nevezett felvonulásokon kalászból font koszorúkat és búzababát vittek a templomhoz, ahol hálaímeit mondtak. Az új kenyér ünnepét 1899-ben Darányi Ignác földművelésügyi miniszter igyekezett egyes területeken felújítani máshol pedig bevezetni, általánossá tenni hazánkban, amivel a földesurak és az aratók közti egyre sűrűbb konfliktusokat igyekezett feloldani.

1922. után Magyar kenyér ünnepe névre keresztelték az eseményt, hiszen Trianon után a nemzeti identitás a veszteségek árnyékában még inkább felértékelődött. A második világháborút követően a kommunista diktatúra a magyar kenyér ünnepét augusztus 20-ra tette át. Ennek oka, hogy Szent István és a magyar államalapítás napjának vallási szempontból fontos jelentőségét gyengítsék, helyébe az aratóünnepet, bálokat igyekeztek hangsúlyosabbá tenni, melyek során a nép egyként ünnepelhetett.

A rendszerváltást követően 1989-ben államalapítás ünnepén a Szent István Bazilikánál az ünnep szakralitását kiemelve újra meg-

tartották az addig tiltott Szent-Jobb körmenetet, majd 1991-ben az Országgyűlés állami ünnepnek nyilvánította a keresztény állam alapítójának, I. Szent István király szentté avatásának évfordulóját. A kenyér ünneplése azonban szerves része maradt a nemzeti ünnepnek, hiszen jelképezi az otthon melegét, a bőséggel áldott hazát.

2011-től a Magyar Pékszövetség kezdeményezésére minden évben megrendezik a Szent István-napi kenyérvetélyt. A győztes kenyeret nemzeti színű szalaggal átkötik, megszentelik, majd augusztus 20-án az ünnepi asztal díszeként felvágják és szétosztják.

A kenyér az alap

A kovásztalan kenyér több mint nyolcezer éves múltra tekint vissza, de már az ókori Egyiptomban használták a kovászt, fogyasztottak kelt kenyeret is. Legyen szó kovásztalan, vagy kelt kenyérről az alap mindig a liszt, a víz és a só, hiszen a kenyér olyan alapélelmiszer, ami mindenki számára elérhető kell legyen. A kovással készült kenyér elkészítése több időt, energiát követel, ezért a felgyorsult világunkban már élesztővel sütünk, ha sütünk. A legegyszerűbb ugyanis, ha beszaladunk a pékségbe és megveszünk a legkönnyebben elérhető, olcsóbb élesztős fehér kenyeret különböző sütőipari adalékanyagokkal. Az egészséges életmód hívei azonban most is keresik az adalékmentes, jóval drágább pékárukat, vagy rászánják magukat arra, hogy maguk süssék meg a kenyerüket. A pandémia időszaka alatt egyre többen választották a házi kenyérből készítést, mert nem akartak naponta kimozdulni a boltokba, az élesztő hiánya az élelmiszerboltok polcain pedig újra a kovász felé irányította az emberek figyelmét.

A kovász varázsa

Régebben, amikor elmondtam „a mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” imát, akkor leginkább azt kértem, hogy annyi pénzem mindig legyen, amiből enni tudok, de lehetőség szerint inkább ne kenyeret, mert a kenyér semmi másra nem jó, csak arra, hogy elnyomja az ételek ízét. A kovászlásról először egy kedves volt munkatársamtól hallottam, rajta keresztül ismertem meg a Ko-

vászlabor csoportot, akik a „kovász összeköt” jellegével művészi alkotásokat varázsolnak lisztből, vízből és sóból, hiszen a kovász sem áll másból, mint lisztből és vízből. Hónapokig gyűjtöttem az információkat és ins-

pirálódtam a képeikből, posztjaikból. Amikor egy kalászi barátnőtől kovászos kenyeret és pizzát kaptam egy komatálban, eldől: erre az izre és állagra van szükségem, nem várok tovább és belevágok. A kovászt nevelni kell, rendszeresen etetni, figyelni. Nincs két egyforma kovász; függ a lisztek arányától és átveszi az adott háztartás mikroorganizmusait, de még a lelkületét is. Teljesen lenyűgözött a működése. Az első dagasztás egészen leizzasztott, de lelkesített a kihívás és a tudat, hogy valami olyat csinállok, aminek az eredménye szép, tápláló, egészséges és finom lesz. Az első két kenyereknél mindent össze-vissza borogattam, ragacsoztam, lisztettem és még a folyamatokat is felcseréltem izgalmamban. Na de a harmadik, negyedik és az ötödik! Kezdttem sokkal kevesebb időbefektetéssel, pszichológussal egyre jobb minőséget, majd igazi élményt hozni a családnak mindennapjaiba.

A Kalászi Kovász Közösség

2016-ban a Kovászlabor csoporton és pár budakalászi kovászt nevelő háztartáson keresztül Poósné Czinege Julianna és Greguss Ditta szintén a kovászos kenyér szerelmesei lettek Kalászon. Olyannyira, hogy Juli egy tanfolyamon is részt vett, ahol neves pékek módszereit is megtanulta. Miután Julcsi és Ditta kenyerei már híressé váltak a környezetükben, az érdeklődők számára egy házi workshopot szerveztek, ahová elhívták magukhoz a gyermekeik óvodájából ismert anyukákat és megtanították a kovászos kenyér készítésének alapjait. Később jöttek a szomszédok, barátok és a játszótéri ismeretségek.

„Egyetértek azzal, hogy a kovász mindent összeköt, nemcsak a tésztát, de az emberi kapcsolatokat, közösségeket is.” – mondta el Ditta, aki két szomszédságában lakó barátnővel, tanítvánnal, Szabó Annával és Vincze Orsolyával már többször tartottak a Telepi Óvodában kovászos kenyérfőző foglalkozást gyerekeknek is. Az izgalmas program alatt az ovisok „hamupipőkeként” válogatták

a gabonák magvait, dagasztottak, nagyanyáinkhoz hasonlóan kenyértésztát csapkodtak és a végén büszkén megkóstolták a saját sütésű kenyérüket.

Akik kovászt nevelnek és rendszeresen sütnek, mindig van miről beszélniük egymással, mindig van egymástól mit tanulni, mindig lehet együtt jókat enni és mindig lehet valami új kreáció ötletelni. Beszerezhetünk egymástól különböző kovászfajtákat, kenyér és sütemény recepteket, ugyanis a kovászból nem csak kenyér készülhet.

A kovász nemcsak szomszédokat, egy helyen élőket, barátokat képes összekötni, generációkat is közelebb hoz egymáshoz:

„Nekem a sütés összefügg az ősökkel való kapcsolódással és nagyon jó érzés, hogy minőségi és egészséges a mindennapi kenyérünk. Mind a négy dédmamám otthon sütötte a kenyeret öregtésztából. Anyáról lányára szállt a kenyérsütés tudománya, így fontos, hogy ezt a többszázéves hagyományt továbbvigyem.” – mesélte el Szabó Anna.

A Kalászi Kovász Közösség folyamatosan bővül. A kovászos élményt nyújt, részesei lehetünk egy folyamatnak, egy alkotómunkának, amivel táplálunk, örömet okozunk. Közben folyamatosan tanulunk, fejlődünk, nem csak a kenyérsütés technikájában, de türelemben, alkalmazkodásban és alázatban is.

„Számomra a kovász a természet teremtő erejét, a kenyérsütés pedig az alkotó kikapcsolódást és kreativitást jelenti, egy olyan szenvedélyt, aminél óriási örömet ad, hogy belátható időn belül kézzelfogható eredménye van a munkámnak. Ha valaki egyszer belemerül a kovászoslásba, szinte biztos, hogy beszippantja ez a varázslat és még ha hosszabb-rövidebb ideig nincs is lehetősége foglalkozni vele, egyszer vissza fog térni a sütéshez. Az otthon sült igazi kenyér íze ugyanis örökre beég az ember agyába.” (G. Ditta)

Gulyás Rita

HITÉLET

JÉZUS ÉS A KÖRNYEZETVÉDELEM

Van-e köze egymáshoz a keresztyénségnek és a környezetvédelemnek? A zöld gondolkodás alapján véve teljes egységben van a keresztyén hittel, a zöld gondolkodás harcosabb tételei viszont ellentétesek a keresztyén hittel.

Alapvető zöld, keresztyén, normális emberi érzés, hogy valami nincs rendben a környezetünkkel. Az ipari világ, a rengeteg szemét, az ész nélkül épített létesítményeink, a levegő minősége, a zaj mind egy kíméletlen, embertelen világnak a jelei. Nem így szeretnénk élni, hanem zöldebben: élhetőbb, szebb, jobb szagú, tisztább, rendesebb világban. Isten bizonyára nem azért teremtett meg minket, hogy az esti szellő nejlinczacsokókat felkapva orrunkba hajtsa a dízelek füstjét, miközben rozsdás maradványokat kerülgetünk az agyonbetonozott utcáinkon. Idáig tehát rendben volnánk.

A zöld gondolkodásnak azonban van egy erőteljesebb szintje is. Ez arról szól, hogy a természet szép és csodálatos rendjének egyetlen akadálya az ember. És ha nem vigyázunk, a természet ki fogja iktatni magából az embert. A feladatunk e gondolkodás szerint az, hogy megmentsük a Földet magunktól mindenáron.

A keresztyén ember azonban egyáltalán nem akarja megmenteni a Földet. Erre ott van Isten. Mi teremtmények vagyunk, de nem akármilyen teremtmények: az állatokkal és a növényekkel szem-

ben egyedül nekünk van értelmünk, öntudatunk, beszédünk, mely elválaszt minket a világ többi, öntudatlan részétől. Azt gondoljuk, hogy ez a világ nem lesz ember nélkül, mert mi értelme lenne akkor a világ létezésének? Nem tudjuk, hogy meddig tart ez a világ ebben a formájában, de nem is ránk tartozik. Nem a mi feladatunk megmenteni a világot.

Számtalan jóslatot olvashatunk manapság. A sarkkörök olvadnak, a tenger szintje emelkedik, az időjárás egyre szélsőségesebb, a széndioxidból túl sok van, stb. Ezek az előrejelzések mindig bizonytalanok. Katasztrófák voltak és lesznek, de sosem úgy, ahogyan megjósoltuk őket! Fontos jóslolni, fontos elgondolkodni a jövőnkről, felkészülni bizonyos dolgokra, de nem azon múlik a sorsunk, hogy ki tudjuk-e találni, melyik vészjósló forgatókönyv fog bekövetkezni.

Bízzunk abban, hogy Isten megtartja ezt a világot, és benne az embert! Figyeljünk oda a bolygóra, mert azt a feladatot kaptuk a Teremtőtől, hogy méltó módon éljünk a Földön. Védjük meg a környezetünket egész egyszerűen azért, mert az otthonunk.

A Biblia első lapjain olvashatunk a teremtett világgal kapcsolatos bizalomról: „És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó.” (Mózes első könyve, első fejezet.)

*Bereczky Örs református lelkész
Budakalászi Református Gyülekezet*

ÁTNEVEZÉS

„Nem Jákób lesz ezután a neved, hanem Izráel.” 1Mózes 32:29.

Amikor egyértelművé válik, hogy fordulóponthoz érkeztünk az életben, az félelmetes, bizonytalansággal teli pillanat lehet. Ilyenkor meg kell állnunk, szembenéznünk a valósággal, akkor is, ha nincs hozzá kedvünk. Ezért sokszor halogatjuk ezeket a kritikus pillanatokat, elkerüljük őket, vagy egyenesen menekülünk előlük.

Miért? Mert ezek a pontok mindenképpen változást hoznak, a változás pedig kényelmetlen és sokszor visszafordíthatatlan. Sokszor azért sem, mert nem szeretjük, amit ebben a krízis által elénk tartott lelki tükörben látunk.

Jákob számára ez a fordulóponthoz egy folyóparton átvirrasztott éjszakán jött el. Tudta, hogy valami történni fog, és nem húzta tovább az időt. Egyedül akart maradni és szembenézni a félelmeivel, a hibáival, az identitásával, a nevével. A Jákob név csalót jelent, és Jákob addig a napig az életében alaposan rászolgált a nevére.

Folyton neveket aggatnak ránk, és magunkat is folyton nevekkal értelmezzük: Téged hogy hívnak? Olyan jófej vagy. Egy hisztérika vagy. Trehány vagy. Te egy dumagép vagy. Te hogy hívod magad? Hülye vagyok. Dagadt vagyok. Rafinált vagyok. Hazudós vagyok. Király vagyok.

Isten pontosan ismeri az élethelyezeteinket, kríziseinket a neveinket, amiket másoktól kapunk és amiket magunkra veszünk. Ő tudja, a másik partra való átkeléshez, a saját magaddal való szembenézéshez, ahhoz, hogy ne menekülj tovább, hanem tovább tudj lépni, három dolog kell:

1. Isten találkozik veled a krízisben. Megmutatja, ha kéred, hogy nem vagy egyedül. Közel jön hozzád, csak engedd meg neki, és megláthatod magad az ő szemével.
2. A veled való találkozás megváltoztat téged, megváltoztatja azt, ahogyan magadat látod, és ebből fakadóan azt is, ahogyan mások látnak téged. Ezt fejezi ki a Biblia azzal, hogy Jákob új nevet kap. Az Izrael nevet kapta, így lett csalóból Isten győztes harcosa. Aki nem fut el, nem hazudik, nem manipulál, hanem harcol, és soha nem adja fel.
3. Marad egy jel. Ahhoz, hogy az új identitásod, az új neved megszilárduljon, kell valami, ami folyton emlékeztet rá, hogy ki vagy és ki az új identitásod forrása. Isten megérinti Jákob csípőjét, amikor új identitást ad neki, és onnantól kezdve Jákob egész életében sántikál. Miért? Mert így nem tud elfutni. Mert így mindenki látja, hogy valami történt vele. Mert így minden nap visszaemlékszik rá, hogy mi történt.

Nem kell szeretnünk a kríziseket, de van, amikor meg kell állni, mert tudjuk, lehetetlen, hogy a régi identitásunkkal folytassuk tovább. Meg kell engednünk Istennek, hogy közel jöjjön hozzánk a krízisben, új emberré tegyen, új nevet adjon, hogy új szemmel láthassuk magunkat. Ha veled kelünk át a válságon, mindenki látja majd a változást és mi is minden nap emlékezni fogunk rá, hogy mindenünket, amink van, azt is ahogyan magunkra tekintünk, ajándékba kaptuk.

Debreceni László, Budakalászi Evangéliumi Közösség

Első helyet ért a savanyú vetrece a IX. PILISI KÓSTOLÓN

FINOM ÉTKEK

Jó hangulatban telt a IX. Pilisi kóstoló a Faluház udvarán. Az idei győztes címet Szórádi Ernő és barátai szereztek meg, akik egy erdélyi tradicionális étellel, a savanyú vetrecével utasították maguk mögé a népes mezőnyt.

Amikor megérkeztünk a Faluház hátsó udvarára, már érezni lehetett a finom illatokat. Voltak, akik már kora reggeltől hagmát pucoltak a helyszínen és akiknek az étele már órák óta főtt a 11 órás kezdésre. Délre megtelt az udvar éhes kóstolni vágyókkal és elkezdtek az ételek körül kigyózni a sorok. Az ebéd mellé a muzsikát a Borvirág B'orchestra és a Lilium Acoustic szolgáltatta.

Színes volt az ételek kínálata: ehattunk levest, főételt, különféle desszerteket, tépett húsos szendvicset és lángost is, megtalálhattuk a magyar, szerb, sváb, szlovén, lengyel és az erdélyi ízvilág gyöngyszemeit, valamint akadtak olyan ételkülönlegességek is, amik a távolkeleti konyha ízeit hozták el Kalászra.

A szakmai zsűri a nyertes kihirdetése előtt két különdíjat nyújtott át. Az egyiket az önkéntes tűzoltóknak, akik a csülkös bablevessel vették le a lábukról a kóstolókat, a másikat pedig a polgárőröknek, akik a mennyei áfonyás marhapofa-pörkölttel és burgonyafánkkal adtak kulináris élményt Budakalásznak. Az első helyezést, így a vándorserleget is Szórádi Ernő és barátai nyerték idén, akiknek a savanyú vetrecéje verhetetlen volt a IX. Pilisi kóstolón. Ezúton is gratulálunk a nyertes csapatnak!

Fotók: Szabó Zoltán

ÍJÁSZ NYÍLT NAP
A HOLLÓVÖLGY ÍJÁSZ EGYESÜLET
SZERVEZÉSÉBEN
2023. 08. 12-én
10:00-től 17:00-ig
A HOLLÓVÖLGYBEN

MÚLTIDÉZŐ

„Milyen Beck elvtárs? Én a Beck Pityut hoztam.”

A Beck család története teljesen összefonódik a Szövőgyárral

A Beck házaspár 1973-ban került a Szövőgyárba és 1989-ig mindketten ott dolgoztak. Beck István édesanyja 1934-től, 14 éves korától nyugdíjazásig a szövődében dolgozott, édesapja szintén több, mint negyven évig állt a gyár alkalmazásában.

Hogyan kerültek a Szövőgyárba?

Beck Kati: Technológusként kezdtem, gyártási folyamatokat követtünk végig, hogy minden úgy történjen, ahogy az elő van írva. Később gyártmányfejlesztő lettem, új fonalakkal dolgoztunk, új mintákat csináltunk, különböző versenyekre készültünk, van BNV díjas termékem is. A családom vámosgyörki, Szegeden jártam a textilipari technikumba, a gyakornoki időmet az utolsó két évében Budakalászon töltöttem, később itt helyezkedtem el. A mai könyvtár helyén lévő munkásszállón laktam, három szobában harminc dolgozó nőt szállásoltak el. Amikor a gyárba kerültem, a fiatal műszakiak versenyén harmadik lettem, később legtöbbször második helyen végeztem. A KISZ-ben is volt hasonló verseny, ott négy fős csoportok versenyeztek és a technológusok között az első díjat hoztuk el. Ezeket mind itt szervezték a gyárban, az első helyezett a Szovjetunióba utazhatott, a második és a harmadik pénzdíjban részesült. Egy alkalommal három napra Nyugat-Németországba, Frankfurtba egy textilbiennáléra mentünk ki; a fejlesztéseket tanulmányoztuk, akkor repültem először.

Beck István: Ez abban az időben nagy szó volt. Én először a szövődében dolgoztam, onnan átkerültem a gyártmányfejlesztésre, '76-ban behívtak katonának, '78-ban leszereltem és a filmnyomóba mentem vissza, ott hat évig kolorista művezetőként dolgoztam. A filmnyomóból visszakérültem még szövődébe és 1989-ben hagytuk ott a gyárat. Akkor már látni lehetett, hogy nagy baj van. Problémák voltak az előállítással, kevés volt a megrendelés.

Beck Kati: Akkor már embereket is bocsájtottak el. '89-ben mind a ketten pályát váltottunk és négy hét különbséggel a Fővárosi Csatornázási

Művekhez kerültünk. Én az Észak-pesti Szennyvíz Tisztító telepen, a titkárságon dolgoztam huszonhárom évet nyugdíjig.

Beck István: Én meg harminkét évet húztam le ott, telepvezető voltam Csomádon. Mivel a szüleim textilesek voltak, én is textilés lettem, textilipari szakközépiskolát végeztem a Markó utcában. Az az iskola is már megszűnt azóta. Édesanyám 1934-ben, 14 évesen került a gyárba és 1975-ben, 55 évesen nyugdíjasként jött ki onnan. Apám a Bécsi úti újlaki téglagyárból került át a Klingerbe, és ő is több, mint negyven évet dolgozott itt. Első időben a filmnyomóban, utána a szárazkikészítőben kalanderes volt. A kalander egy vasológép, amiben papír és fém nyomóhengerek sorozatán át haladt a textil. Anyám szövőnő volt először, aztán a befűzőben szerszámkészítő, majd nyugdíj előtt a gyártmányfejlesztési szövődében dolgozott.

Milyen volt a gyártmányfejlesztés?

Beck Kati: Mi terveztük a szöveteket, lerajzoltuk és elküldtük a mintagyártásra. Utána elbírálták, hogy lesz-e rá kereslet. Ha igen, akkor kilométereket gyártottak egy-egy szövetből. A budakalászi lenbatiszt vékony lenszövet tisztán lenből, a jacquard, a damaszt világhírűek voltak. Hoteleknek dolgoztunk, honvédségnek ágyneműt megerősített sarokvarrással, a vonatokra függönyöket, az első osztályra jacquardot gyártottunk. Az országban egyedül itt, a körszövődében csináltak tűzoltótömlőt. Ponyvagépeinken négy méter szélességben gyártottunk. Angliába, Amerikába mentek a nyomott szövetek gyártottunk, olasz exportra is dolgoztunk, de finn felirattal rongynaptárakat is gyártottunk vagy szovjet exportra mintás farmereket, azt máshol fel nem vették volna. A Budapesti Nemzeti Vásárra ki kellett mennünk, ajánlottuk a termékeinket a tavaszi és az őszi vásáron.

Hány dolgozó volt '73-ban, milyen volt akkor a szövőgyár?

Beck Kati: A pontos számra nem emlékszem, de közel ezer embernek adott munkát. Három műszakban ment a gyár. Többek között fogászat, nőgyógyászat, de bölcsőde és óvoda is volt, ahol úgy vették be a gyermekeket, hogy teljesen felöltöztették őket egyenruhába.

Beck István: Én is oda jártam és a gyerekeink is oda jártak. A két lányunk '77-ben és '83-ban született. A gyárnak Balatonszéplakon volt üdülője, ahol a dolgozók gyerekeikkel nyaralhattak. De külön bérelt üdülőkhöz vittek gyerekeket nyaranta több csoportba nyaralni. A vállalat vett egy vadonatúj panoráma Ikaruszt, a külön gépkocsivezető Vészics István volt és a gyári dolgozók azzal jártak kirándulni. Kezdetben a könyvtáros Lovasi Hilda néni belföldi utakat szervezett. Aki egyszer bejutott a csoportba, utána mindig ment, annyira jó volt. A gyári busszal később Csehországba és Ausztriába szerveztek utakat, az emberek pedig hordták haza a videókat, magnókat.

Milyenek voltak a lakhatási körülmények?

Beck István: Hét évig a szüleimnél laktunk egy szobában a Kálvária dombon. Én oda születtem 1955-ben, ott gyerekeskedtem, labdáztam, rablópanduroztam, Nyáron esténként kiültünk a hegyoldalba és vártuk, hogy a szüleink jöjjenek haza a gyárból. Aztán néhány éve feltárás címen átépítették a Kálváriát. De ez a Kálvária már nem az én Kálváriám. Anya ott született, most lenne százhárom éves.

Mikor épültek a Ciklámen utcai házsorok?

Beck István: Beck Tamás gyárigazgató utasítására Oszvald Lajos nivódíjas építész gyári alkalmazásban tervezte a házakat. Akkor ez a falu széle volt, bolgárkertészet és a három kolónia egyik épülete volt már csak kijebb. Kalákában építettük az első két sort, 1983-ban készült el. A gyártól telket, fuvarokat kaptunk, vizet, villanyt az építkezések alatt. Utánunk épült a harmadik sor. Mi '83 augusztusában költöztünk, már negyven éve lakunk itt, kevesen maradtunk az eredeti lakók közül. Amikor megépültek, milliomosnegyednek csúfolták ezeket a házsorokat. Az építkezés kihirdetésekor a Faluház nagyterme tele volt emberekkel, száz feletti jelentkező volt, huszonnyolc lakást építettünk. Gyári dolgozókként minden előnyünk megvolt, már az első gyerekünk is megszületett, a másodikat '83 tavaszára vártuk, akkor már lehetett látni, hogy lesz valami a házból és még abban az évben ősszel be is költöztünk.

Mi az aranygyűrűk története?

Beck István.: A gyár ötven éves ünnepségén az akkor negyven éve ott dolgozók cirádás 50-es feliratú aranygyűrűt kaptak ajándékba, így anyám is kapott egyet. Az 50-es cirádás gyűrűt csak egyet-

len alkalommal adták, a negyven éves munkaviszonyt ünneplők később is kaptak aranygyűrűt, de az már nem volt olyan díszes. Édesapám is kapott olyat, így nekünk mind a kettő megvan. Nem sok családot talál Kalászon, ahol mindkét gyűrűt őrzik. Ez a szüleim érdeme.

Az egykori gyárigazgatóval, Beck Tamással rokonok?

Beck István: Beck Tamás másfél évig a Németh-kormány kereskedelmi minisztere is volt, mi csak névrokonok vagyunk. Egyszer kerültünk összetűzésbe. Felvettem a telefont, beleszólt, hogy Beck vagyok, mire mondtam, hogy én is. Ne szórakozzok velem! Később Beck Alfréd unokatestvéremnek nyilatkoznia is kellett arról, hogy nem rokona az igazgató Beck Tamás, hiszen szakszervezeti vezetőként összeférhetetlen lett volna.

Beck Kati: Beck Tamás felesége engem Szegeden matematikára tanított.

Beck István.: Nagyon sokan szerették és sokan nem szerették őt, de azt hiszem, hogy jól vezette a gyárat. Galda Marci szomszédomnak minden napon ellenőrizni kellett a vízcsapokat, vécéket, hogy hibátlanok legyenek. Ha egy csöpögött, akkor botrány volt. Félték az igazgatótól. Volt egy olyan sztori, hogy Beck Tamás gépkocsivezetője, Debreceni Karcsi velünk együtt itt lakott. Mentem be éjszaka dolgozni és Karcsi akkor vitte be a fekete Volgát a garázsba. „Hova mész?” „Megyek dolgozni.” – mondtam, és bevitt a gyárba. A régi portaépületnél a portás Hidas Tóni bácsi várta a délutános dolgozókat, hogy megmottozza őket, de Beck Tamás háklis volt a dolgozók kiállítására, a portásnak öltönyt, tányérsapkát, nyakkendőt kellett viselnie, de Tóni bácsi akkor éppen ingujjban támaszkodott a korláton. Begurultunk a Volgával, de az öreg nem látta, hogy ki az a két ember, aki az autóban ült. Odaszólt a sofőrnek, hogy: „Kit hozott Karcsikám?” – Az meg visszazólt, hogy „a Beck elvtársat”. Az öreg rohant előre a fölkébe, egyik kezébe vette a sapkát, másikba az öltönyt, harmadik kezével a nyakkendőt kötötte, a negyedikkel a gombot nyomta, hogy emelkedjen a sorompó. Én kiszálltam és mentem éjszakára dolgozni. Tóni bácsi meg kérdezte a Karcsit, hogy de hát mikor szól ki a Beck elvtárs? „Milyen Beck elvtárs? Én a Beck Pityut hoztam.” Tóni bácsi fia osztálytársam, barátom volt, de az öreg három héttel nem fogadta a köszönésemet.

Mik voltak az első baljós jelek a gyárban?

Beck István: Vadonatúj Picanol gépeken dolgoztunk. Egy gépnek az átállítása nyolc óra volt. Ha emellett javítani kellett valamit, akkor esetenként akár huszonegy órát is állt a gép. És amikor csak kétszáz métereket szőttünk a korábbi ezer méterek helyett, a leépítések is elkezdődtek, akkor már lehetett érezni, hogy itt baj van. Jómagam tizenhárom éves korom óta nyaranta minden évben, mint diák is dolgoztam a gyárban. Ha így számoljuk, huszonegy éve ismertem a gyárat belülről. Az ember érezte, hogy ez a munkahely nem lesz már hosszútávú. Fájó szívvel, de váltani kellett. Apám sokáig „haragudott ránk”, hogy elhagytuk a „Klingert”. Csak, amikor nemsokára bezárt, akkor mondta: Most már belátom, igazad volt Fiam!

Fotók: Hartl-Nagy Tamás

SPORT

CSALÁDIAS TENISZÉLET BUDAKALÁSZON

„Ha egy gyerek ácsorgott a pálya mellett, Lugosi Károly fél óra múlva ütöt adott a kezébe”

A város közepén, az egykori falu szélén közel száz éve teniszeznek. A sportág általános megítélésével szemben Kalászon a tenisz nem úri huncutság, mindennapos volt, hogy a gyár lakatosa együtt játsszon az egykori igazgatóhelyetttel, a gyári elit a politikai okokból, büntetésből szövődött takarító jogtanácsossal. Lugosi Ferencsel, a teniszkлуб elnökével beszélgettem.

Mióta teniszeznek Kalászon?

Amikor Klinger Henrik a múlt század elején felépítette a gyárat, épített focipályákat, művelődési házat és tenispályákat is. Kezdetben a gyár vezető beosztású emberei teniszeztek, illetve Klinger Henrik családjához csapódó barátok és üzlettársak, de a „hathárom” közvetítője, a legendás sportriporter, Szepesi György is rendszeresen megfordult a pályákon. A Harmincas évek végén itt már volt női és férfi teniszcsapat is.

A Klinger gyár tenispályáján 1940-ben

Hogy alakult a teniszélet a gyár államosítása után?

A budakalászi teniszéletben nagybátyám, Lugosi Károly meghatározó személyiség volt. Úgy került ide, hogy egy budapesti textilnagykereskedő megbízásából többször megfordult a gyárban árut vásárolni. A háború után Klinger Henrik gyárat államosították, a nagybátyámat pedig a minőség ellenőrzés vezetőjeként alkalmazták, amit akkor expedíciónak hívtak. Mivel rendszeresen vásárolt, ismerte a piacot és a termékeket is, és az államnak is az volt érdeke, hogy továbbra is megfelelő minőség kerüljön ki a gyárból. Nagyon szeretett teniszezni és az addigi elit teniszéletet

Lugosi József igazolványa

munkássporttá szervezte. 1947-ben az apám, Lugosi József már igazolt teniszezője volt a klubnak és a teniszszövetség keretein belül játszottak. Ezt egy tárgyi emlék, egy igazolvány is bizonyítja, így tehát a mi elődünk, a Budakalászi Tenisz Club 1947-ben már létezett. Én 1964-ben tettem be a lábamat először ide, a gyárban 18 évesen kezdtem el dolgozni.

Hol voltak a régi tenispályák?

Három pálya volt, de nem a mostani helyén, a Faluház mellett, hanem a magánóvoda helyén, ami egykor a gyár óvodája és bölcsődéje volt, valamikor az 50-es években építették. Nagybátyámnak, aki akkor már részlegvezető volt, elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy a pályák mai helyén egyből négy új pályát építettek. Azt is hozzá kell tenni, hogy abban az időben ezek a pályák szinte semmibe sem kerültek. Az 50-es években szénnel fűtöttek a gyárban, korlátlanul képződött a salak, teljesen ingyen fél méter salakréteg jutott a pályák alá, így a mai napig minden vizet felszívna, a legnagyobb esőzések után is lehet rajtuk játszani. A tetejére kellett egy kis agyag, a felső salakréteg, az úgynevezett vörössalak a békásmegyeri téglagyárból származó téglaporból készült, amit itt rostáltak át. A kalásziak mindezt társadalmi munkában hozták létre.

Társadalmi munkában készült a pálya

Milyen eredményei vannak a teniszkлубnak?

Az első virágzó korszaknak a háború vetett véget, majd az ötvenes évektől újra pezsgő sportélet alakult ki a pályákon. A '60-as években elkezdtek támadni Lugosi Károlyt, aki akkor már főtechnológus volt, hogy túl sokat költenek az ő kedvenc sportjára. Így amíg a gyár alkalmazásában állt, többet nem teniszezett itt. Elment az akkori könnyűipari minisztérium csapatába. Viszont ezzel együtt megszűnt a csapatsport is. Majd, mikor '75-ben nyugdíjba ment, újraélesztette a csapatot és eljött a klub harmadik

virágzása, ami a nyolcvanas évek végéig, a gyár bezárásáig tartott. Ebben az időszakban a megyei első osztályú bajnokságban és a Budapest I. osztályban is versenyzett kalászi csapat azért, mert onnan lehetett bejutni az országos bajnokságba, az OB III-ba.

A sikeres feljutás után Kovács András lett az új csapatkapitány, aki Szentendrén, a katonai főiskolán tanított. Az ő vezetésével még egy szintlépés sikerült, OB II-ig jutottak.

Hogy élte túl a teniszkлуб a gyár felszámolását?

A gyár bezárása után egy vállalkozó üzemeltette a pályákat és a kalászi csapattal előfordult, hogy a hazai meccseit sem játszhatta itthon, hanem más pályákra kellett eljárni. A Faluház átadásakor az egykori klub utóda, a Budakalászi Tenisz Club kapta meg a pályák bérleti jogát és a mai napig megtalálnak minket a Művelődési Ház mellett. Városunk emblemikus csapata '94-óta, tehát közel harminc éve az Önkormányzattól bérlő a pályákat. Tagdíjból világítást, klubházat építettünk és elkezdődött a legfényesebb kalászi teniszkorszak. A három pályán egyszerre volt OB III-as, OB II-es, két veterán és egy női csapatunk. A Pest megyei veterán versenyt rendre a két csapattal induló Budakalász nyerte meg, sajnos az a verseny ma már nem létezik. Mára az OB III-as csapat tizenkét aktív teniszezővel összegyűjtötte a legjobb játékosokat a Dunakanyarból. Ezen a kis pályán verődött össze Pest megye északi részének legjobb játékosállománya. Az OB II-esek az idei évben Dunakeszi csapatával közösen indultak.

A teniszkлубból soha senki sem vitt haza pénzt, a teniszezők csak befizettek és dolgoztak. Ez ma is egy sok társadalmi munkát végző, összetartó közösség.

1941: biciklivel Visegrádra

Milyen az utánpótlás?

Gyerekkoromban tizenöten, húszan teniszeztünk egy edző felügyelete alatt. Papp István, aki a kikészítő művezetője volt, három műszak mellett kijárt a gyerekeknek edzéseket tartani. Némelyikük, mint például Beck István nézőként még ma is megfordul a pálya szélén. Az utánpótlás később lassan elapadt, ma a profi edzők nemcsak nyáron dolgoznak, hanem télen is, a Faluház mellett viszont nincs fedett pálya. Nyáron non-profit módon a budakalászi gyerekek számára zajlik teniszoktatás, azoknak, akik megszeretik ezt a sportágat, évtizedekig remek amatőr sportolási lehetőséget kínál a kalászi teniszkлуб. A fedett pálya hiányával, a téli szezon nélkül behozhatatlan a lemaradásunk a profi teniszhez képest, a téli pályabérlést és a teniszoktatót együttes fizetését kevesen engedhetik meg maguknak.

Mi lett a negyedik teniszpálya sorsa?

Az egykori centerpálya a parkoló alatt van már a földben. A kézilabda csapat nagyon sikeres volt, NB1 B-ben játszottak, női és ifi csapatuk is volt és nem fértek el egy pályán, szükségük volt egy edzőpályára is. A centerpályát feltöltötték salakkal, kézilabdapálya lett belőle, a rendszerváltás után pedig parkolóvá változott. Az egyik évben elhordtuk a dombot a pálya mellől, hogy megközelítse a mérete szabvány teniszpályáét, azóta látszódik ki a hátsó kerítés alapja. Az a henger, amit ma használunk, a harmincas évektől hengerelte a kézilabdapályát és a teniszpályát. A focipályák a mai könyvtár után, a Ciklámen utcáig nyúltak. Mellette, a Ciklámen utca legújabb házsora helyén volt a dombokkal körülvett lőtér. Nagy, amatőr tűzoltóélet volt a gyárban, állandóan tűzoltóversenyekre mászkáltak, ami egy másik hasznos szabadidős tevékenység volt. A focipályákon túl volt egy társasház, az egyik kolónia, amiben kilenc család lakott, köztük mi is. Az ablakunktól nem messze állt a focikapu. A kolónia után bolgárkertészlet volt két kisebb épülettel, utána a ma is a Klenitynek hívott területen szántók voltak.

Milyen jelentősége volt az egykori falu életében a sportnak?

Bár úri sportnak tartották, Klinger gyár '40-es évekbeli államosítása a tenisznek nem ártott. A későbbiekben éppúgy megtalálható volt ott az aktuális elit, csak kiegészült az egyszerű munkásokkal is. Lugosi Károly idejében a Budaflax vezérigazgató helyettese, Honti László, aki a klub színeiben versenyzett is, Czerman István lakatossal teniszezett. Egy pályán játszott az egykori szállítványvezető Gaján Vilmos, vagy Herendi Lajos, a gyár munkaügyi osztályának vezetője olyan jobboldalinak tartott értelmiségiekkel, akik büntetésből dolgoztak a gyárban, mint a Szövöde takarítója, a Horthy rendszer egykori jogtanácsosa, dr. Zborai Gusztáv.

A faluban majdnem mindenki a gyárban dolgozott. Az embernek a kertszomszédja a gyári felettese vagy a beosztottja is lehetett, de ha a kikészítőben dolgozók kihívták a szövödét, akkor együtt fociztak. Lugosi Károly személye volt a garancia a teniszpálya nyitottságára. Ha egy gyerek ácsorgott a pálya mellett, fél óra múlva ütőt adott a kezébe. Ilyen volt a Dorajcsák Laci is, aki pár hónap alatt megtanulta azt, amit évek játékaival szedtek magukra más fiatalok. A hatvanas évek végén, hetvenes évek elején, nyáron a mai klubház helyén sátrakat állítottak a gyerekek és ott aludtunk a pálya szélén. Önszerveződő tenisztábor volt, reggel hétkor már ment a játék. A pályakarbantartásra legnagyobbbbrészt Hoffman Miklós bácsi, a Művelődési Ház egykori gondnoka ügyelt, ma igazgatónak hívnák. Ő az a fajta igazgató volt, aki munkaidején kívül karbantartotta a salakos kézilabdapályát és a teniszpályákat. Locsolta, simogatta, felvonalazta. Később édesanyám, Lugosi Aranka lett a Művelődési Ház gondnoka. Gyerekkoromban reggel fél hatkor, amikor megállt a HÉV, feketéllett a tömeg, hatkor kezdődött a reggeli műszak, ömlöttek be a gyár kapuján az emberek. A délutáni műszakot követően hamar megteltek a pályák, ahol a dolgozók, az igazolt versenyzők családtagjaikkal sütöttek, főztek, csak hogy a régi időket megidézzük.

Urbán Ákos

SZEPTEMBER 2-ÁN VÁROSNAPI SÉTÁLJ BUDAKALÁSZI!

Szeptember 2-án, szombaton 10 és 22 óra között rendezzük meg Budakalász városnapi programját „Sétálj Budakalász!” elnevezéssel, ami több helyszínen várja majd a látogatókat különböző, színes programokkal, foglalkozásokkal. A rendezvény egyik célja, hogy az érdeklődők a helyszínekre sétálva jobban megismerhessék Budakalász nevezetes helyeit. A Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár már javában szervezi a nagyszabású rendezvényt, és olvasóink bepillantást nyerhetnek abba, mivel készülnek a rendezők.

A Faluház udvarán lesznek légvárak, óriás játékok, valamint közlekedési kalandpar és helikopter-szimulátor is. A Családsegítő Szolgálat társasjátékozásra, gyöngyfűzésre és kapszulaékszer-készítésre buzdítja az érdeklődőket és minden bizonnyal hatalmas sikere lesz a Lego játszóháznak is. A bálterem színpadán egymást érik majd a fellépések.

A program helyszínei között lesz az Önkormányzat hátsó udvara is, ahol különböző mesterségekkel lehetett megismerkedni, és egy kis sütemény és kávé mellett beszélgethettünk a város ügyeiről a képviselőkkel. A séta során ellátogathattunk a Hollóvölgybe, ahol megismerkedhetünk az íjászattal és a völgy gasztronómiai különlegességeivel.

A Kálvária-dombon 10 órától a Képzőművész szabadegyetem programjaként Budakalász tájképet készíthetnek a résztvevők akvarell technikával.

A BUMM Budakalászi Műteremházban a kortárs művészeteket kedvelők kapcsolódhatnak ki 17 órától. A városnap alkalmából megnyitja kapuit a Szent István Plébánia és a Budakalászi Református Gyülekezet is, a Szerb Templom kertjében, a Sváb tájházban és a Schmidt-ház udvarán pedig bemutatkoztak a kalászi nemzetiségek.

A sportkedvelők az OMSZK Parkban tizenegyesrúgó bajnokságon vehetnek részt a BMSE szervezésében 14 órától, a hobbikertészek pedig kísérelhetik a Klisovác utcába a „Kalászi Közösségek Kertjébe”. A Luppa-szigeten egész nap kézműves foglalkozások lesznek, de kertmózi és disco is helyet kap a színes kínálatban.

A szeptember 2-ai programokról a www.budakalasz.hu weboldalon a későbbiekben részletesen is hírt adunk.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap, Versenyképességi és Kiválósági Együttműködések pályázati felhívására a Prolan Irányítástechnikai Zrt. konzorciumban a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel közösen, 2018-1.3.1-VKE-2018-00040 pályázati azonosítóval nyújtott be pályázatot az alábbi címmel: Elosztott logikájú vasúti elektronikus biztosítóberendezés fejlesztése. Az elnyert támogatás összege 1 462 524 918 Ft. A pályázat megvalósulási helyszínei a Prolan Zrt. telephelye, Budakalász, valamint a BME budapesti épületei.

A vasúti közlekedési rendszerekben központi szerepet lát el a vasúti biztosítóberendezés, egy speciális, biztonságkritikus irányítástechnikai rendszer, melynek feladata a váltók, jelzők és további vasúti objektumok vezérlése és felügyelete, továbbá a működtetések veszélytelenségének ellenőrzése, szükség esetén végrehajtásuk megakadályozása, az emberi hibák kiszűrése. A projekt célja egy 100 %-ban magyar fejlesztésű és gyártású elektronikus vasúti biztosítóberendezés kifejlesztése volt: PRORIS-E.

A PRORIS-E egy elosztott logikájú biztosítóberendezés, a terepi illesztő objektummodulok önállóan valósítják meg a vasúti biztosítóberendezési pálya menti objektumok vezérlését és felügyeletét. A topológiai biztonsági függéseket megvalósító alrendszer számára Prolan Interlocking Language (PIL) nevű szakterület specifikus nyelvet fejlesztettünk ki, amelyben a biz-

tosítóberendezési szakértő mérnökök a hazai szabályozásoknak és igényeknek megfelelő logikákat tudnak leírni. A nyelv objektumokra szervezve elosztott automatákon alapul. Az elosztott logikájú kialakítás nagyfokú skálázhatóságot, rendelkezésre állást, megbízhatóságot és üzembiztonságot tesz lehetővé. A PIL nyelv pedig hatékony, rövid fejlesztési idejű logika programozást tesz lehetővé, amely ki tudja szolgálni a folyamatosan változó igényeket. A PRORIS-E megvalósítása során olyan, az iparágban új megoldásokat kutattunk fel, melyekkel a berendezések modell alapú metodológiával tervezhetőek. Ez a vasúti mérnökök számára gyorsabban áttekinthető leírásokat és megvalósítást eredményez. Ez mind a fejlesztési, kivitelezési idő csökkentésében, mind pedig a tervek minőségének javulásában jelent előrelépést leegyszerűsítve a későbbi engedélyeztetési folyamatot, felgyorsítva a biztosítóberendezési projektek megvalósítását.

A sikeres fejlesztésben a BME oktatói és a Prolan Zrt. mérnök kollégái, közel 80 fő vett részt a megvalósításban a projekt 54 hónapja alatt. A fejlesztést nehezítette a COVID járvány, az alkatrészek beszerzésének nehézsége, de végül a vállalt prototípus kifejlesztésre került.

A PRORIS-E telepítésekor, a szigorú hazai vasúti szabályozásoknak is megfelelő rendszer válhat rövid megvalósítási idővel, hazai szakmai támogatással kivitelezhetővé a MÁV és GYSEV területein.

PROLAN

Elbírálták az idei budakalászi sportpályázatokat

Megszületett a Képviselő-testületi döntés az idei sportpályázatokról. A város az idén is öt kategóriában várta a kérelmeket. Ebben az évben 15 millió forint áll rendelkezésre a gyermekek, a sportolni vágyó fiatalok, a felnőttek és az élsportolók támogatására.

A 2023. évi költségvetésben az Önkormányzat 15 millió forint összeget biztosított sporttámogatásra. A megadott határidőig 21 pályázat érkezett be, és összesen több mint 29 millió forintot igényeltek a budakalászi óvodák és iskolák alapítványai, diáksportkörei, az egyesületek és a tehetséges egyéni sportolók. A benyújtott pályázatokat a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságán belül létrehozott munkacsoport bírálta el, majd elkészítette a támogatási döntésekre vonatkozó javaslatát.

A város az idén is öt kategóriában várta a pályázati anyagokat. Az óvodai testnevelés és játékos sportfoglalkozások szervezett formáinak, programjainak támogatása kategóriában a Telepi Óvodásokért Alapítvány és a Budakalászi Óvodásokért Alapítvány 500-500 ezer forint támogatásban részesül.

Az iskolai tanórán kívüli testnevelés és szabadidősport szervezett formáinak, programjainak támogatása az egészséges életmód kialakításáért, az egészség megőrzéséért és az ifjúság életesélyeinek javításáért kategóriában a Patakpart Iskoláért Alapítvány, a Szentistvántelepi Iskola DSE, a Kalász Suli Diáksport Egyesület és a Kalászi Suliért Alapítvány egyenként 500 ezer forintot kap.

A város a sportegyesületek tevékenységét is segíti, a sportolni vágyók – különös tekintettel az utánpótlás-korúak – rendszeres sporttevékenységének

támogatása és a tevékenységi feltételek javítása érdekében a Budakalászi Munkás Sportegyesület 2.300.000, a Budakalászi SC 1.260.000, a Budakalászi Férfi Kézilabda Klub 1.900.000, a VIDRA SE 2.300.000, a Csillaghegyi Mozgás és Szabadidő SE 1.110.000, a BÉKÉS HARCOS Sportegyesület 1.300.000, a RöPilis Közhasznú Sportegyesület pedig 730.000 forint támogatásban részesül. Budakalász területén, a helyi lakosok számára ingyenes szabadidős sportrendezvények megszervezésének támogatása kategóriában a Sport az Egészségért Egyesület és Taylor John Mark 400-400 ezer forinthez jut hozzá.

A település élsportolói közül, sporttevékenységük támogatására és a tevékenységi feltételek javítására Villám Lilla felnőtt magyar bajnok és válogatott strandröplabdázó, valamint Szabó Nimród Vince jégkorongozó egyaránt 150-150 ezer forintot kap.

VILLÁM LILLA – Bajnokhoz méltó bemutatkozás az idei első strandröplabda ob-fordulóban

Nagyszerűen teljesítettek a budakalászi kötődésű Villám-testvérek a strandröplabda országos bajnokság idei első fordulójában. A Tatán megrendezett viadalon Villám Lilla címvédőhöz méltón szerepelt új párjával, Vaida Beátával és meg sem állt az első helyig. Húga, Villám Csenge Juraszik Patrícia oldalán ezüstéremmel zárta a küzdelmeket.

A hölgyeknél az első nap küzdelmei után a másnapi elődöntőkben már nem született meglepetés, hiszen a címvédő Villám Lilla, illetve a 2020-as bajnok Vaida Beáta magabiztosan nyert a bravúrral a négy közé jutó, de mindössze 16 éves átlagéletkorú Breuer Mirtill és Kristóf Dóra ellen. Közben a másik ágon, egy végtelenségig kiélezett meccsen végül a döntő szettben három ponttal az első helyen kiemelt Juraszik Patrícia és Villám Csenge győzött klubtársuk, Windisch Kinga, illetve a tavalyi ob-ezüstérmes Kun Stefánia ellen.

A négy finalista közül hárman korábban nyertek ob-fordulót is, azonban Villám Csenge most jutott először döntőbe (a tavalyi, abádszalóki bronz volt az eddigi legjobbja) és éppen nővére ellen léphetett homokra. Az első játszmban elég nagy volt a különbség a két bajnok javára, a másodikban azonban sokáig jól tartották magukat a Jupáék, de végül ezt a szettet is Vaidáék nyerték. A vadonatúj páros tehát az előzetes várakozásnak megfelelően győzelemmel mutatkozott be, és ha a lányok tovább haladnak a megkezdett úton, akkor a végső sikerre is reális az esélyük.

Az ob-rajt előtti hétvégén a Kőér utcai Budapest Beach Arénában rendezték meg a strandröplabda Nemzetek Kupája olimpiai selejtező budapesti tornáját. A rangos eseményen Villám Lilla és húga, Csenge is ott volt a magyar válogatott tagjaként, és a lányok szépen helyt álltak az erős nemzetközi mezőnyben.

A Művelődési Ház július-augusztusi programajánlója

A programokról részletesen a koskarolyh.hu oldalon olvashatnak.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalászi Város legfiatalabb lakóit!

Boczkó Dániel Gábor
Didics Panni
Farkas Julianna
Farkas Marietta
Hönigschmidt Adél Szofia
Pichler Zsolt

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!

Július 7. PÉNTEK 19.00

Örözene sorozatunk következő vendége a Dal-Ma kamarakórus

Mozart, Bach, Rutter, Cesar Frank, Farkas Ferenc, Pitoni, Praetorius műveiből csendülnek fel dallamok... Jegyek: tixa.hu
További információ: www.koskarolyh.hu

Július 14. PÉNTEK 19.00

David Yengibarían trio

Az örmény David Yengibarían harmonikaművész népzenei ihletésű egyedi zenei világának fő inspirációs forrása az örmény zenei hagyomány, az európai és amerikai jazz és improvizatív zene, az argentin tangó, valamint az azt megújító Astor Piazzolla zenéje. Yengibarían trióját az improvizatív, szuggesztív, érzelemdús előadásmód jellemzi. Jegyek: tixa.hu

Augusztus 20. VASÁRNAP 11.00

Szent István király ünnepe

Helyszín: Szentistvántelevi templom kertje

Augusztus 26. SZOMBAT 8.00-12.00

Láda fia garázsvásár

Asztaljegy: 2000 Ft. Jegyek: tixa.hu

Augusztus 26. SZOMBAT 20.00

Nova Prospect Akusztik koncert

Jegyek elővételben a tixa.hu oldalon vásárolhatók 2000 Ft-ért. A helyszínen az esemény előtt további jegyek vásárolhatók 2500 Ft-ért.

SZEPTEMBERI ELŐZETES

Szeptember 1. PÉNTEK 18.30

VII. Budakalászi Sörfesztivál

Program: Weindorfer Singkreis - Pilisborosjenő, Lustige Schwaben kórus - Budakalászi, Überraschung táncsoport - Szigetcsép, Alpenrose Tanzgruppe - Budakalászi.

Vendég: Rozmaring Szerb Néptáncegyüttes

Műsorvezető: Benkó Attila

Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen

2000 Ft. További információ:

Reich Tamás - 06 70 3955 455

Szeptember 2. SZOMBAT 10.00 - 22.00

Városnapi Sétálj Budakalászi

Kultúra, gasztronómia, hagyomány Budakalászi épített és természeti környezetének 15 helyszínén várjuk az érdeklődőket!

Szeptember 17. VASÁRNAP 10.00

Tour de Kalász

Nevezés 9 órától a művelődési ház udvarán. Rajt: 10 órától kategóriánként.

Szeptember 23. SZOMBAT 14.00 - 20.00

III. Kalászi Kultúr Piknik

Találkozunk és piknikezzünk a Hollóvölgyben! Gyerekkoncert, borkóstoló, kézműves foglalkozások kicsiknek és nagyoknak, Nyers Csaba natúr konyhájának ételei, a Bábozd Zöldre Egyesület programjai várják az érdeklődőket!

Szeptember 30. SZOMBAT 19.00

Balogh Kálmán & Farkas Rózsa

cimbalomduó

Balogh Kálmán Prima Primissima-díjas előadóművész több formációt is futtat, ami személyéhez köthető.

A Cimbalomduók közül a Farkas Rózsa, Liszt-díjas cimbalomművésszel közös formáció is kurióznak számít, hiszen kizárólag komolyzenei művek szólalnak meg műsorukon két cimbalomra hangolva.

Jegyek: tixa.hu

HIRDETÉSI LEHETŐSÉG A BUDAKALÁSZI HÍRMONDÓBAN

A Budakalászi Hírmondó print változata évente 10 alkalommal, 32 oldalon 4500 példányban jelenik meg, és a város összes háztartásában olvashatják. Az újság online változatban is elérhető. Lapunk színvonalára jóleső visszajelzés az egyre gyakoribb hirdetési igény. Úgy döntöttünk, hogy szeptembertől eleget teszünk ennek, és lehetőséget adunk a budakalászi, illetve a régiós szolgáltatások, termékek bemutatására negyed, fél és egyoldalas felületeken. A hirdetéseknek meg kell felelniük a reklámetikai és a lap által képviselt szakmai elvárásoknak. További információ a 06-26-340-266-os telefonszámon, illetve a kommunikacio@budakalasz.hu emailcímen kérhető.

HIRDETÉSI MÉRETEK ÉS TARIFÁK

Méret	nettó	+áfa	bruttó (forint)
1/1	100.000	27.000	127.000
1/2	60.000	16.200	76.200
1/4	40.000	10.800	50.800

ÁLLÁS | Takarító munkatársat keres a Faluház

A Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár (Faluház) határozatlan idejű jogviszony keretében takarító munkatársat keres teljes munkaidős 8 órás, vagy részmunkaidős 4 órás időtartamban. Információ, jelentkezés önéletrajzzal a gondnok@koskarolyh.hu címen Decsi László gondnoknál.

További információ: +3670-411-0753 (hétköznap 8:00-16:00 között)

Kedves Olvasóink!

A KÖNYVTÁR július 31-től
augusztus 20-ig ZÁRVA TART.

Szép nyarat kívánunk!

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalászi polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Orosz Ferenc, Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Urbán Ákos

Fotók: Hartl-Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomatás újrapiapír felhasználásával:

Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

Újrapiapír

David Yengibarian Trio

2023. július 14.
péntek, 19 óra

TÖVÉBBI RENDYENRŐL: PROGRAMUNKON ÉS FACEBOOKON.
AZ ELŐRÁS AZ MKK HANGFOLGALÓ PROGRAMJAINAK TÁMOGATÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU
+3670 331 7183, +3626 340 468 INFO@KOSKAROLYMH.HU

NOVA PROSPECT AKUSZTIK

2023.08.26.
szombat 20óra

TÖVÉBBI RENDYENRŐL: HONLAPUNKON ÉS FACEBOOKON.
AZ ELŐRÁS AZ MKK HANGFOLGALÓ PROGRAMJAINAK TÁMOGATÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU
+3670 331 7183, +3626 340 468 INFO@KOSKAROLYMH.HU

A poster for Nova Prospect Acoustic. The top half features the band's name in large, stylized green letters with a leafy texture. Below the name is a photograph of three people performing in a dimly lit room. The bottom half has a dark green background with the date '2023.08.26.' and 'szombat 20óra' in white. At the bottom, there is contact information for Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár.

BUDAKALÁSZI VII. SÖRFESTIVÁL

2023. szeptember 01. 18³⁰

18.30 Zenei felvonás KAMP KAPELLE

Fellép:
WEINDORFER SINGKREIS
Pilsborzenjénő

LUSTIGE SCHWABEN KÓRUS
Budekálász

ÜBERRASCHUNG TÁNCSCSOPORT
Szigetcsép

ALPENROSE TÁNZGRUPPE
Budekálász

Vendég:
ROZMÁRING SZERB TÁNCCEGYÜTTES
Budekálász

Zene: EBER KAPELLE
Budekálász

SÖRIVÓ verseny

Műsorvezető: BENKÓ ATTILA

Jegyek elővetételek 1500,- Ft
(a művelődési ház igazgatójának munkájában)
és a fesztivál napján a helyszínen 2000,- Ft.
Info: +3670/3935455, reikb.tomasz@koskarolykh.hu

BUDAKALÁSZ, KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU

A colorful poster for the Budakalászi VII. Sörfesztivál. It features several glasses of beer with foam, a banner with the festival name, and a list of performing bands. At the bottom, there is information about the beer drinking competition and the festival's location and contact details.

TOUR DE KALÁSZ

2023. SZEPTEMBER 17.
VASÁRNAP 10.00

NEVEZÉS 9 ÓRÁTÓL A
MŰVELŐDÉSI HÁZ UDVARÁN
RAJT: 10 ÓRÁTÓL KATEGÓRIÁNKÉNT

Részletek a www.koskarolykh.hu honlapon és a www.facebook.com/kmhk Facebook oldalon!

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. WWW.KOSKAROLYMH.HU
+3670 331 7183, +3626 340 468 INFO@KOSKAROLYMH.HU

A poster for the Tour de Kalász cycling event. It features a white silhouette of a bicycle on a teal background. The text is in white and orange. At the bottom, there is contact information for Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár.

2023.

Augusztus
20.

Budakalász Város
Önkormányzata és a
Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
szeretettel várja Budakalász polgárait

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉRE

2023. augusztus 20.
Budakalász, Szent István
Templom és templomkert

- 10:00 Szentmise és az új kenyér
megáldása a templomban
- 11:00 Andrejszki Judit ének- és
csembalóművész ünnepi műsora
a templomkertben
- 11:15 Dr. Göbl Richárd polgármester
ünnepi köszöntője
- 11:30 Koszorúzás Szent István szobránál
- 11:40 Szeretetvendégység

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

*„Magyarok fénye,
Ország reménye
Légy áldott, Szent István király,
Légy áldott, Szent István király.”*

(Magyar Cantionale, XVII. sz.)

